Željeznički prevoz Crne Gore
AD Podgorica

I Z V J E Š T A J

O POSLOVANJU ZA PERIOD 01.01.– 31.12.2023. GODINE

PODGORICA, maj 2024. godine

SADRŽAJ

SADRŽAJ 1
UVOD 3
1. IZVJEŠTAJ O RADU ODBORA DIREKTORA 3
2. POKAZATELJI RADA 5
3. OSTVARENI OBIM RADA U UNUTRAŠNJEM SAOBRAĆAJU 6
4. OSTVARENI OBIM RADA U MEĐUNARODNOM SAOBRAĆAJU 7
5. REALIZACIJA PLANA JAVNIH NABAVKI 8
6. LJUDSKI RESURSI 17
7. VUČNA I VUČENA VOZILA 23
8. ZAŠTITA NA RADU 28
9. ASPEKT BEZBJEDNOSTI 30
10. FINANSIJSKO POSLOVANJE 32
ZAKLJUČAK 51

UVOD

Cilj Izvještaja je informisanje Odbora direktora, kao organa upravljanja i druge zainteresovane strane o postignutim rezultatima poslovanja za period 01.01. do 31.12.2023.godine.

Pored analitičkog prikaza podataka iz Bilansa uspjeha, Bilansa stanja, Iskaza o promjenama na kapitalu, Iskazu o tokovima gotovine u Izvještaju je obrađen i obim rada kako unutrašnjeg, tako i međunarodnog saobraćaja.

Za cjelovitiji uvid u rezultate poslovanja u prilogu teksta dati su tabelarni prikazi rezultata poslovanja.

1. IZVJEŠTAJ O RADU ODBORA DIREKTORA

Odbor direktora Društva u skladu sa Zakonom podnosi Izvještaj, u namjeri da u funkciji organa upravljanja i rukovođenja Društvom, transparentno i cjelovito prezentira aktivnosti i angažovanje u predmetnom godišnjem periodu vlasnicima, odnosno akcionarima Društva, korisnicima naših usluga, postojećim poslovnim partnerima i drugoj zainteresovanoj javnosti.

Prezentiranjem Izvještaja Odbor direktora nastavlja svoju dugogodišnju praksu otvorenog pristupa, zadovoljava principe korporativnog upravljanja - prije svega princip transparentnosti i javnosti rada ovog organa Društva, a time i zahtjeve prihvaćenog Kodeksa korporativnog upravljanja Montenegroberze.

U posmatranom periodu Odbor direktora je obavljao svoje aktivnosti saglasno Zakonu o privrednim društvima, Statutu Željezničkog prevoza Crne Gore AD - Podgorica, Poslovniku o radu Odbora direktora Željezničkog prevoza Crne Gore AD - Podgorica, prihvaćenom Kodeksu korporativnog upravljanja, kao i brojnim drugim propisima i normativnim aktima Društva.

Odbor direktora je i u ovom izvještajnom periodu razmatrao brojne materijale, dokumenta, izvještaje (mjesečne i kvartalne o poslovanju Društva, interne revizije i dr.), informacije, analize, preglede i predloge, heterogene po svom sastavu i sadržaju i raznovrsne po oblastima. U njima su prezentirana, predlagana i rješavana brojna i raznovrsna pitanja, kako ona tekuća i kratkoročna iz redovnog rada i poslovanja tako i dugoročna.

U skladu sa svojim nadležnostima, ovlašćenjima i odgovornostima koje ima, saglasno pozitivnim propisima, aktima, pravilima i standardima, Odbor je nakon svestranih i sveobuhvatnih rasprava, profesionalnog, odgovornog i stručnog sagledavanja materijala po svakoj tački dnevnog reda, donosio brojne odluke i zaključke, što na redovnim sjednicama što iz razloga hitnosti, a saglasno Poslovniku o radu Odbora direktora na korespodentskim sjednicama putem telefona, e-maila i dr. i u predmetnom periodu održao **30 sjednica i nakon svestranih i sveobuhvatnih rasprava, profesionalnog, odgovornog i stručnog sagledavanja materijala po svakoj tački dnevnog reda donio 97 odluka i 39 zaključaka.**

Nakon podnešene Ostavke člana Odbora direktora Marka Bertanjolija na članstvo u Odboru direktora Društva prije isteka njegovog mandata i registracije prestanka članstva u Odboru (Zabilježba) Marka Bertanjolija kod CRPS-a, održana je Ponovljena XVI Vanredna Skupština akcionara dana 19.04.2023. godine. Na Ponovljenoj XVI Vanrednoj Skupštini akcionara izabran je Odbor direktora u sastavu:

- Dragoljub Radošević, predstavnik državnog kapitala,
- Miralem Redžepagić, predstavnik državnog kapitala,
- Željko Miladinović, predstavnik državnog kapitala,
- Mirsad Veliu, predstavnik državnog kapitala i
- Marko Bertanjoli, predstavnik manjinskih akcionara.

Odbor direktora je, nakon održane Ponovljene XVI Vanredne Skupštine akcionara, na Konstitutivnoj sjednici donio Odluku o izboru Marka Bertanjolija za predsjednika Odbora direktora.

Shodno odredbama Zakona i Statuta Društva, Odbor direktora je u zakonskom roku sazvao i redovnu godišnju Skupštinu akcionara. Na ponovljenoj redovnoj godišnjoj Skupštini akcionara, koja je održana dana 04.07.2023. godine, prisustvovalo je **93,3106%** akcionara sa pravom glasa i **93,3106%** akcionara je glasalo za:

- Odluku o usvajanju Izvještaja o poslovanju sa finansijskim iskazima Društva za 2022. godinu;
- Odluku o usvajanju Izvještaja nezavisnog revizora o izvršenoj reviziji finansijskih iskaza za 2022. godinu;
- Odluku o donošenju Izmjena i dopuna Statuta Društva;
- Politiku naknada i
- Odluku o imenovanju nezavisnog revizora Društva za 2023. godinu.

Na sjednici Skupštine je za nezavisnog revizora Društva za 2023. godinu imenovan Crowe MNE d.o.o. Podgorica.

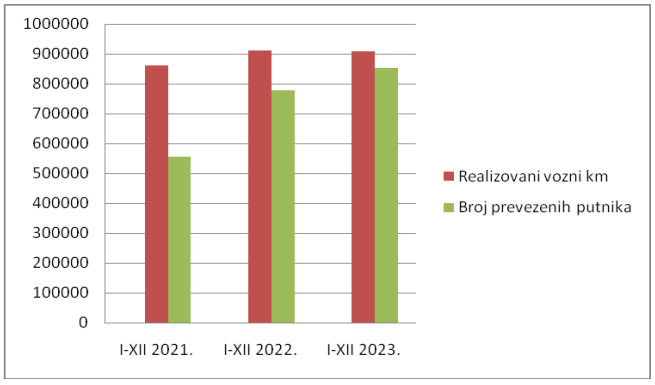
Odbor direktora je, kao organ upravljanja i rukovođenja Društvom, u predmetnom izvještajnom periodu u skladu sa Zakonom i normativnim aktima Društva profesionalno i odgovorno obavljao poslove iz svoje nadležnosti.

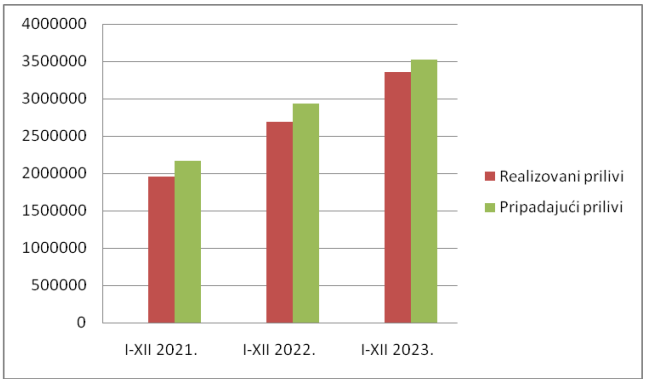
2. POKAZATELJI RADA

U tabeli 1 prikazani su kvantitativni pokazatelji rada u unutrašnjem i međunarodnom saobraćaju koji se odnose na period poslovanja 01.01.2023. - 31.12.2023. godine sa uporednim pokazateljima za isti period 2021 i 2022. godine.

Tabela 1. Kvantitativni pokazatelji rada

Red. br.	**Kvantitativni pokazatelji**	**I-XII 2021**	**I-XII 2022**	**I-XII 2023**	**2023-2021 %**	**2023-2022 %**
1	2	3	4	5	6	7
1.	Broj pokrenutih vozova	10.257	11.053	11.042	8	-0,1
2.	Realizovani vozni km	860.672	912.353	909.497	6	0
3.	Broj prevezenih putnika	554.826	777.320	853.732	54	10
4.	Realizovani putnički km	37.227.803	51.840.182	67.803.556	82	31
5.	Prosječan broj putnika po jednom vozu	54	70	77	43	10
6.	Realizovani prilivi	1.952.243	2.687.961	3.351.202	72	25
7.	Pripadajući prilivi	2.165.861	2.930.506	3.518.767	62	20
8.	Prosječni pripadajući priliv po vozu	211	265	319	51	20
9.	Prosječni pripadajući priliv po putniku	3,9	3,8	4,1	6	9
10.	Prosječni pripadajući priliv po putničkom km	0,058	0,057	0,052	-11	-8
11.	Prosječni put 1 putnika	67,1	66,7	79,4	18	19
12.	Prosječno kašnjenje po vozu (minuta)	14,7	20,77	17,09	16	-18





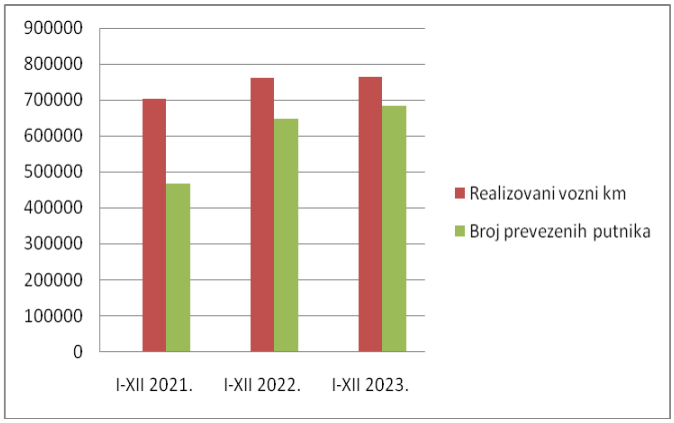
∗ Grafički prikaz rasta kvantitativnih pokazatelja u unutrašnjem i međunarodnom saobraćaju

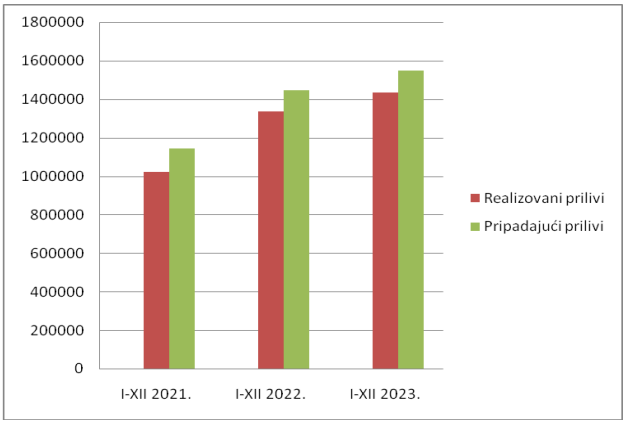
3. OSTVARENI OBIM RADA U UNUTRAŠNJEM SAOBRAĆAJU

U tabeli 2 prikazani su pokazatelji rada u unutrašnjem saobraćaju koji se odnose na period poslovanja 01.01.2023. - 31.12.2023. godine sa uporednim pokazateljima za isti period 2021 i 2022. godine.

Tabela 2. Kvantitativni pokazatelji rada u unutrašnjem saobraćaju

Red. br.	**Kvantitativni pokazatelji**	**I-XII 2021**	**I-XII 2022**	**I-XII 2023**	**2023-2021 %**	**2023-2022 %**
1	2	3	4	5	6	7
1.	Broj pokrenutih vozova	9.310	10.135	10.133	9	-0,02
2.	Realizovani vozni km	702.083	761.557	763.314	9	0,2
3.	Broj prevezenih putnika	466.390	645.890	684.549	47	6
4.	Realizovani putnički km	25.375.313	34.217.257	42.196.912	66	23
5.	Prosječan broj putnika po jednom vozu	50	64	68	35	6
6.	Realizovani prilivi	1.023.173	1.334.692	1.436.167	40	8
7.	Pripadajući prilivi	1.143.173	1.446.624	1.547.584	35	7
8.	Prosječni pripadajući priliv po vozu	123	143	153	24	7
9.	Prosječni pripadajući priliv po putniku	2,45	2,24	2,26	-8	1
10.	Prosječni pripadajući priliv po putničkom km	0,045	0,042	0,037	-19	-13
11.	Prosječni put 1 putnika	54	53	62	13	16
12.	Prosječno kašnjenje po vozu (minuta)	12,53	16,96	14,93	19	-12





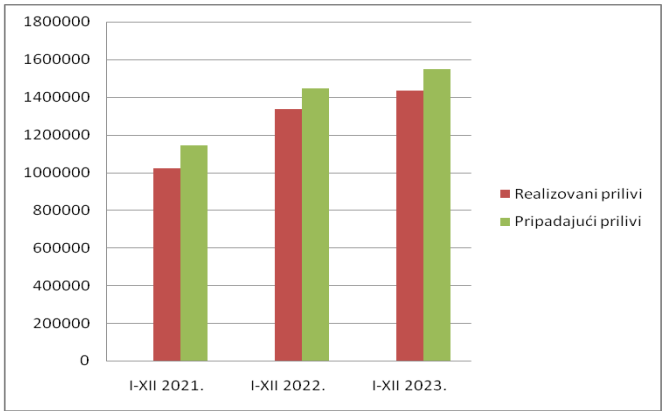
∗Grafički prikaz rasta pokazatelja u unutrašnjem saobraćaju

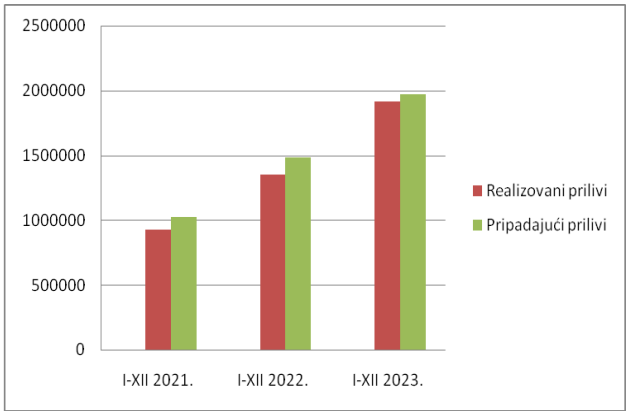
4. OSTVARENI OBIM RADA U MEĐUNARODNOM SAOBRAĆAJU

U tabeli 3 prikazani su pokazatelji rada u međunarodnom saobraćaju koji se odnose na period poslovanja 01.01.2023. - 31.12.2023. godine sa uporednim pokazateljima za isti period 2021 i 2022. godine.

Tabela 3. Kvantitativni pokazatelji u međunarodnom saobraćaju

Red. br.	**Kvantitativni pokazatelji**	**I-XII 2021**	**I-XII 2022**	**I-XII 2023**	**2023-2021 %**	**2023-2022 %**
1	2	3	4	5	6	7
1.	Broj pokrenutih vozova	947	918	909	-4	-1
2.	Realizovani vozni km	158.589	150.796	146.183	-8	-3
3.	Broj prevezenih putnika	88.436	131.430	169.183	91	29
4.	Realizovani putnički km	11.852.490	17.622.925	25.606.644	116	45
5.	Prosječan broj putnika po jednom vozu	93	143	186	99	30
6.	Realizovani prilivi	929.070	1.353.269	1.915.035	106	42
7.	Pripadajući prilivi	1.022.688	1.483.882	1.971.183	93	33
8.	Prosječni pripadajući priliv po vozu	1080	1616	2169	101	34
9.	Prosječni pripadajući priliv po putniku	11,56	11,29	11,65	1	3
10.	Prosječni pripadajući priliv po putničkom km	0,09	0,08	0,08	-11	-9
11.	Prosječni put 1 putnika	134,0	134	151	13	13
12.	Prosječno kašnjenje po vozu (minuta)	33,59	62,81	47,06	40	-25





* Grafički prikaz rasta pokazatelja u međunarodnom saobraćaju

5. REALIZACIJA PLANA JAVNIH NABAVKI

Odbor direktora Željezničkog prevoza Crne Gore AD Podgorica je usvojio Plan javnih nabavki za 2023. godinu na iznos od 6.403.400,64 € bez uračunatog PDV-a, Odlukom broj 660/4 od 30.01.2023. godine. Amandmanom br. 7 Plana javnih nabavki za 2023. godinu uvećana je pozicija za srednju opravku EMV-a serije 412/416 za 60.000,00 € bez uračunatog PDV-a i Amandmanom br. 9 uvedena nova pozicija usluge opravke i ugradnje djelova na lokomotivi 461-040 u investicionoj opravci, procijenjene vrijednosti 57.000,00 € bez PDV-a, pa je nova vrijednost Plana javnih nabavki za 2023. godinu 6.520.400,64 € bez uračunatog PDV-a.

Realizacija Plana vrši se u skladu sa Zakonom, kroz sprovođenje otvorenih postupaka javnih nabavki, sprovođenje postupaka jednostavnih nabavki, realizacije jednostavnih nabavki iznosa manjeg od 8.000,00 €. Realizacija usluga tekućeg održavanja voznih sredstava i utroška električne energije (visokog napona + distributivne električne energije), sprovodi se shodno posebnim sporazumima zaključenim između željezničkih društava, posredstvom resornog Ministarstva.

5.1. Otvoreni postupci javnih nabavki (tenderi)

Shodno Planu javnih nabavki za 2023. godinu tokom 2023.godine, raspisano je 38 otvorenih postupaka javnih nabavki. Analitički prikaz pokrenutih postupaka dat je u tabeli 4.

Tabela 4: Prikaz pokrenutih postupaka

R.b.	Opis predmeta nabavke	Datum objavljivanja/ otvaranja	Procijenjena vrijednost javne nabavke Bez uračunatog pdv-a	Učesnici u postupku javne nabavke sa ponuđenim cijenama	Potpisani ugovori / vrijednost ugovora
1	Srednja opravka 3 (troje) spavaćih kola tipa "WLAB	10.02.2023/ 14.03.2023	195.000,00 €	FŽV Želvoz doo Smederevo, ponuđena cijena 194.997,00 €	FŽV Želvoz doo Smederevo,vrijednost ugovora 194.997,00 €
2	Sredstva za čišćenje i održavanje higijene i to: Partija 1: sredstva za čišćenje; Partija 2: sredstva za spoljno pranje vagona	23.02.2023/ 13.03.2023	24.800,00 €	Tekom promet doo Podgorica, ponuđena cijena za: Partija 1: 166,33 € (zbir jediničnih cijena), a do procijenjene vrijednosti javne nabavke. Partija 2: 1,69 € (zbir jediničnih cijena), a do procijenjene vrijednosti javne nabavke	Tekom promet doo Podgorica, vrijednost ugovora: Partija 1: do 20.000,00€ Partija 2: do 4.800,00€
3	Kočione papuče i ferode	09.03.2023/ 29.03.2023	79.695,00 €	Nije dostavljena nijedna ponuda	Poništen postupak javne nabavke, iz razloga što nije podnijeta nijedna ponuda
4	Radovi na elektro i gromobranskim instalacijama	31.03.2023/ 20.04.2023	21.000,00 €	1. DOO ENPROING Podgorica, ponuđena cijena 18.450,50 € 2. Ravel d.o.o. Podgorica, ponuđena cijena 18.893,60 € 3. D.O.O. "INŽENJER GOGIĆ", Podgorica, ponuđena cijena 16.931,00 € (neispravna ponuda)	Postupak poništen iz razloga što se elektro i gromobranske instalacije odnose i na objekte koji nijesu u vlasništvu ŽPCG, već dijelom u vlasništvu ŽICG i OŽVS, a koji nijesu izrazili zainteresovanost za podjelu troškova predmetne usluge.Obaveze ŽPCG po ovom pitanju će ponovo biti razmotrene, a postupak ponovljen nakon preciznodefinisanih obaveza ŽPCG.

5	Elektro djelovi za lokomotive serije 461	31.03.2023 / 19.04.2023	60.000,00 € Po partijama: P1: 45.000,00 € P2: 15.000,00 €	P1: - Elmar international doo Beograd, ponuđena cijena 36.280,00 € -Ravel doo Podgorica, ponuđena cijena 31.725,00 € P2: nije dostavljena nijedna ponuda	Ravel doo Podgorica, vrijednost ugovora 31.725,00 €
6	Gumeno-metalni elementi primarnog ogibljenja	06.04.2023 / 05.05.2023	39.500,00 €	Nije bilo podnijetih ponuda	Poništen postupak javne nabavke, iz razloga što nije podnijeta nijedna ponuda
7	Usluge smještaja i boravka vozopratnog osoblja u Beogradu	12.04.2023 / 28.04.2023	44.000,00 €	Slavija hoteli doo Beograd, ponuđena cijena 38.670,00 € (jedinična cijena; noćenje-produženi boravak 27,27 €; večera sa doručkom 10 €; taksa 1,40 €)	Slavija hoteli doo Beograd, vrijednost ugovora do 38.670,00 €
8	Kočione papuče i ferode : putnička kola Acx/ Bc – 2.100 kom, lokom – 2.500 kom i WLAB kola 250 kom Feroda 1.400	11.04.2023 / 27.04.2023	96.000,00 € Po partijama: P1: 67.000,00 € P2: 29.000,00 €	P1 – kočione papuče: -Jedinstvo Livnica doo Požega, ponuđena cijena 66.904,00 € P2 – ferode -Toneli doo Maribor, ponuđena cijena 28.630,00 €; - doo Mirabou Podgorica, ponuđena cijena 18.774,00 € (neispravna ponuda)	Ugovori zaključeni sa P1; Jedinstvo Livnica doo Požega, vrijednost ugovora 66.904,00 €; P2: -Toneli dooMaribor, vrijednost ugovora 28.630,00 €;
9	Mašinski djelovi za lokomotive 461	24.04.2023 / 16.06.2023	24.000,00 € Po partijama: P1: 14.500,00 € P2: 9.500,00 €	Nije bilo podnijetih ponuda	Poništen postupak javne nabavke, iz razloga što nije podnijeta nijedna ponuda
10	MBT (monoblok točkova) Ø850/ mm za EMV Caf	26.04.2023 / 12.05.2023	75.000,00 €	Toneli doo Maribor, ponuđena cijena 69.000,00€;	Toneli doo Maribor, vrijednost ugovora 69.000, 00 €;
11	Službena i zaštitna odjeća ljetnja	27.04.2023 / 15.05.2023	18.000,00 € Po partijama: P1- košulje – 170kom.: 4.700,00€ P2 - uniforme: 1.700,00 € P3: zaštitna oprema: 3.600,00 €; P4:zaštitna obuća: 8.000,00 €	P1: Centroslavija doo Podgorica, ponuđena cijena 3.740,00 €; La vista RA doo Petnjica, ponuđena cijena 3.230,00 € P2: Centroslavija doo Podgorica, ponuđena cijena 1.690,00 €: P3: Centroslavija doo Podgorica, ponuđena cijena 3.599,90 €; P4: Centroslavija doo Podgorica, ponuđena cijena 7.029,40 €: Spark doo Nikšić, ponuđena cijena 7.737,00 €	Ugovori potpisani sa: P1; La vista RA doo Petnjica, vrijednost ugovora 3.230,00€ P2: Centroslavija doo Podgorica, vrijednost ugovora 1.690,00 €: P3: Centroslavija doo Podgorica, vrijednost ugovora 3.599,90 €; P4: Centroslavija doo Podgorica, vrijednost ugovora 7.029,40 €
12	Opravka sklopova i djelova putničkih kola	09.05.2023 / 25.05.2023	25.000,00 €	Nije bilo podnijetih ponuda	Poništen postupak javne nabavke, iz razloga što nije podnijeta nijedna ponuda
13	MBT (monoblok točkovi) Ø 950 mm	15.05.2023 / 08.06.2023	100.000,00 €	Nije bilo podnijetih ponuda	Poništen postupak javne nabavke, iz razloga što nije podnijeta nijedna ponuda
14	Akumulatorske baterije	16.05.2023 / 22.06.2023	60.000,00 €	1. Holding korporacija "KRUŠIK" A.D. VALJEVO, ponuđena cijena 57.300,00 €; 2. MM SYSTEM DOO, ponuđena cijena 51.750,00 €;	MM SYSTEM, vrijednost ugovora 51.750,00 €

15	Zamjena točkova osovina za CAF	17.05.2023 / 02.06.2023	20.000,00 €	Fabrika železničkih vozila Želvoz doo Smederevo, ponuđena cijena 19.990,00 €;	Fabrika železničkih vozila Želvoz doo Smederevo, vrijednost ugovora 19.990,00€;
16	Obrada sirovih točkova - otkivaka	02.06.2023 / 19.06.2023	28.000,00 €	Fabrika železničkih vozila Želvoz doo Smederevo, ponuđena cijena 27.999,00 €;	Fabrika železničkih vozila Želvoz doo Smederevo, vrijednost ugovora 27.999,00 €;
17	Srednja opravka 2 (dvoje) putničkih kola tipa "Bcx"	29.06.2023 / 17.07.2023	126.000,00 €	Nije bilo podnijetih ponuda	Poništen postupak javne nabavke, iz razloga što nije podnijeta nijedna ponuda
18	Usluge srednje opravke restoran vagona "WR"	29.06.2023 / 17.07.2023	60.000,00 €	Nije bilo podnijetih ponuda	Poništen postupak javne nabavke, iz razloga što nije podnijeta nijedna ponuda
19	MBT (monoblok točkovi) Ø 950mm (ponovljeni postupak)	06.07.2023 / 24.07.2023	100.000,00 €	Preduzeće za proizvodnju trgovinu i usluge "Kedra" d.o.o. ponuđena cijena 94.400,00 €	Preduzeće za proizvodnju trgovinu i usluge "Kedra" d.o.o.vrijednost ugovora 94.400,00 €
20	Srednja opravka elektro motornog voza EMV 412/416	25.07.2023 25.08.2023	520.000,00 €	Nije bilo podnijetih ispravnih ponuda	Poništen postupak javne nabavke, iz razloga što nije podnijeta nijedna ispravna ponuda
21	Elektro djelovi putničkih kola tipa "Y"	31.07.2023 / 16.08.2023	21.000,00 €	Nije bilo podnijetih ponuda	Poništen postupak javne nabavke, iz razloga što nije podnijeta nijedna ponuda
22	Djelovi za lokomotivu 461 – mašinski dio	03.08.2023 07.09.2023	37.000,00 € Po partijama: P1 – kočni cilindar – 14.500,00 € P2 – odbojnik, amortizeri – 22.500,00 €	P1 – kočni cilindar: -ILV PU DOO BEOGRAD - SAVSKI VENAC, ponuđena cijena 14.400,00 € P2 – odbojnik, amortizeri ENEL ELEKTROTEHNIČKO PREDUZEĆE DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU NIKŠIĆ, ponuđena cijena 21.940,00 €	P1 -ILV PU DOO BEOGRAD - SAVSKI VENAC, ugovorena vrijednost 14.400,00 € P2 - odbojnik, Amortizeri ENEL ELEKTROTEHNIČKO PREDUZEĆE DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU NIKŠIĆ ugovorena vrijednost: 21.940,00 €
23	Elektro djelovi putničkih kola tipa "Y"	21.08.2023 06.09.2023	21.000,00 €	Nije bilo podnijetih ponuda	Poništen postupak javne nabavke, iz razloga što nije podnijeta nijedna ponuda (postupak kasnije ponovljen)
24	Službena i zaštitna odjeća - zimska	07.09.2023 16.10.2023	48.900,00 € Po partijama: P1 – uniforme zimske (sako i pantalone) – 23.760,00 € P2 – košulje dugih rukava 3.775,00 € P3 – vjetrovke – 13.490,00 € P4 – kišni mantili 7.875,00 €		Postupak je poništen zbog izrade novog Pravilnika o nošenju službene odjeće, obuće, opreme i identifikacionih oznaka u ŽPCG AD.

25	Elektro djelovi putničkih kola tipa ‘’Y’’	13.09.2023 02.10.2023	21.000,00 €	Nije bilo podnijetih ispravnih ponuda. Ponuđač ‘Tehnoliv’ je dostavio neispravnu garanciju ponude.	Poništen postupak javne nabavke, iz razloga što nije podnijeta nijedna ispravna ponuda (postupak ponovljen 05.10.2023)
26	Srednja opravka elektro motornog voza EMV412/416	05.10.2023 27.11.2023	580.000,00 €	Nije bilo podnijetih ispravnih ponuda. Ponuđači Fabrika železničkih vozila Želvoz doo Smederevo i Victory Solutions doo Smederevo koji su dostavili zajedničku ponudu, nisu ispravno popunili Izjavu privrednog subjekta	Poništen postupak javne nabavke, iz razloga što nije podnijeta nijedna ispravna ponuda (postupak ponovljen 15.12.2023, otvaranje ponuda 15.01.2024)
27	Elektro djelovi putničkih kola tipa ‘’Y’’	05.10.2023 01.11.2023	21.000,00 €	Samostalna zanatska radnja Springs, Radoslav Golubović PR, Smederevska Palanka, ponuđena cijena 20.933,00 € Doo za proizvodnju, promet i usluge Tehnoliv Komerc, Velika Plana, ponuđena cijena 20.857,00 €	Doo za proizvodnju, promet i usluge Tehnoliv Komerc, Velika Plana, vrijednost ugovora 20.857,00 €
28	Nabavka robe – proširenje informacionog sistema za prodaju karata novim kanalom prodaje putem interneta	30.10.2023 27.11.2023	50.000,00 €		Poništen postupak javne nabavke 17.11.2023.
29	Redovna opravka elektro lokomotive serije 461	17.11.2023 18.12.2023	360.000,00 €	Nije bilo podnijetih ispravnih ponuda. Ponuđači Fabrika železničkih vozila Želvoz doo Smederevo i MIN Lokomotiva za remont i proizvodnju šinskih vozila Niš koji su dostavili zajedničku ponudu, nisu dostavili adekvatne tražene reference	Poništen postupak javne nabavke iz razloga što nije podnijeta nijedna ispravna ponuda
30	Opravka sklopova i djelova putničkih kola	17.11.2023 04.12.2023	52.000,00 €	Nije bilo podnijetih ponuda	Poništen postupak javne nabavke, iz razloga što nije podnijeta nijedna ponuda (postupak ponovljen 06.12.2023. i ugovor zaključen sa Želvoz-om).
31	Opravka mašinskih djelova EMV-CAF	20.11.2023 11.12.2023	25.000,00 €	Fabrika železničkih vozila Želvo doo Smederevo, ponuđena cijena 24.990,00 €	Fabrika železničkih vozila Želvoz doo Smederevo, vrijednost ugovora 24.990,00 €
32	Elektro djelovi za lokomotivu serije 461	06.12.2023 / 28.12.2023	63.200,00 € Po partijama: P1 – pantografi, otpornici i ostali djelovi – 46.000,00 € P2 – balize, kondezatori i ostali djelovi – 17.200,00 €	Partija 1 – pantografi, otpornici i ostali djelovi PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU, SPOLJNU I UNUTRAŠNJU TRGOVINU ELMAR INTERNATIONAL D.O.O. BEOGRAD, ponuđena cijena 39.300,00 € DOO "Baranka ExportImport Pejanović", ponuđena cijena 38.930,00 € Partija 2 - balize, kondezatori i	Partija 1: Poništena jer nijedan ponuđač nije dostavio pravilno popunjenu Izjavu privrednog subjekta Partija 2: Elsig neispravna ponuda –ponuđač nije dostavio odgovarajući traženi sertifikat DEJAN MIHAJLOVIĆ PR

				ostali djelovi DEJAN MIHAJLOVIĆ PR RADNJA ZA INŽENJERSKE DELATNOSTI I TEHNIČKO SAVETOVANJE INTEGRA DM NIŠ, DRUŠTVO ZA PROJEKTOVANJE I IZRADU SOFTVERA INFORMATIČKI INŽENJERING I KONSALTING EXPORTIMPORT "NETCOM" D.O.O. PODGORICA, ponuđena cijena 17.150,00 € ELSIG ELECTRONICS AND SIGNALLING DOO BEOGRAD VOŽDOVAC, ponuđena cijena 16.990,00 €	RADNJA ZA INŽENJERSKE DELATNOSTI I TEHNIČKO SAVETOVANJE INTEGRA DM NIŠ, DRUŠTVO ZA PROJEKTOVANJE I IZRADU SOFTVERA INFORMATIČKI INŽENJERING I KONSALTING EXPORTIMPORT "NETCOM" D.O.O. PODGORICA, Ugovorena vrijednost: 17.150,00€
33	Opravka sklopova i djelova putničkih kola	06.12.2023 / 22.12.2023	52.000,00 €	Fabrika železničkih vozila Želvoz doo Smederevo, ponuđena cijena 51.990,00 €	Fabrika železničkih vozila Želvoz doo Smederevo, vrijednost ugovora 51.990,00 €
34	Djelovi za lokomotivu 461 – mašinski dio (osovinski ležajevi)	13.12.2023 09.01.2023	13.590,00 €	DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "AD PERSPEKTIVA" BIJELO POLJE, ponuđena cijena 12.452,00 €	DRUŠTVO SA OGRANIČENOM ODGOVORNOŠĆU "AD PERSPEKTIVA" BIJELO POLJE, ponuđena cijena 12.452,00 €
35	Službena i zaštitna odjeća – zimska (vjetrovke)	14.12.2023 10.01.2024	16.500,00 €	CENTROSLAVIJA, ponuđena cijena 16.500,00 €	CENTROSLAVIJA, ugovorena vrijednost 16.500,00 €
36	Srednja opravka elektro motornog voza EMV 412/416	15.12.2023 / 15.01.2024	580.000,00 €	Fabrika železničkih vozila Želvoz doo Smederevo, Victory Solutions doo Smederevo (zajednička ponuda), ponuđena cijena 569.000,00 € Društvo sa ograničenom odgovornošću za remont, mašinogradnju i proizvodnju šinskih vozila,mašinogradnju i metaloprerađivačku delatnost Šinvoz, Zrenjanin, Preduzeće za proizvodnju, promet, posredovanje i usluge Drvoteks doo Užice, ponuđena cijena 579.749,00 €	Želvoz doo Smederevo i Victory Solutions doo Smederevo ugovorena vrijednost 569.000,00 €
37	Mašinski djelovi za EMV - CAF	22.12.2023 31.01.2024	70.000,00 € Po partijama: P1 – kompresori, branici, filteri - 47.500,00 € P2 – prozorska stakla- 22.500,00 €		Poništen postupak javne nabavke iz razloga što nije podnijeta nijedna ponuda.
38	Gumeno-metalni elementi primarnog ogibljenja	29.12.2023 23.01.2024			Poništen postupak javne nabavke, iz razloga što nije podnijeta nijedna ponuda.

5.2. Okvirni sporazumi

Shodno zaključenim Okvirnim sporazumima u prethodnim godinama, a koji su još uvijek u primjeni, sprovedeni su postupci i zaključeni ugovori za:

Tabela 5: Prikaz zaključenih okvirnih sporazuma

R.b.	Opis predmeta nabavke	Datum objavljivanja/ otvaranja	Procijenjena vrijednost javne nabavke Bez uračunatog pdv-a	Učesnici u postupku javne nabavke sa ponuđenim cijenama	Potpisani ugovori / vrijednost ugovora
1	Licenciranje softvera	20.02.2023/ 23.02.2023	17.355,45 €	Čikom doo Podgorica, ponuđena cijena 17.314,00 €	Čikom doo Podgorica, vrijednost ugovora 17.314,00 €
2	Reprezentacija	03.03.2023/ 10.03.2023	16.530,00 €	Voli doo Podgorica, ponuđena cijena 16.530,00 € (shodno jediničnim cijenama)	Voli doo Podgorica, vrijednost ugovora do 16.530,00 €
3	Lož ulje	03.03.2023/ 10.03.2023	35.000,00 €	Jugopetrol AD Podgorica, 35.000,00 € (shodno cijenama koje određuje Vlada CG uz odobreni rabat ponuđača u iznosu od 0,03 €/lit.)	Jugopetrol AD Podgorica, vrijednost ugovora do 35.000,00 €
4	Osiguranje zaposlenih i putnika	09.03.2023/ 15.03.2023	54.132,47 €;	Lovćen osiguranje AD Podgorica, -za zaposlene 5.994,00 € -za putnike 0,64% od cijene karte, a do iznosa procijenjene vrijednosti na godišnjem nivou.	Lovćen osiguranje AD Podgorica, -za zaposlene 5.994,00€ -za putnike do 47.632,47 €
5	Usluge - autobuskog prevoza putnika u slučajevima zastoja željezničkog saobraćaja	27.04.2023 / 10.05.2023	25.000,00 €	BLT DOO Podgorica, ponuđena cijena 9.910,00 € (zbir jediničnih cijena po zadatim relacijama, a do iznosa procijenjene vrijednopsti javne nabavke	BLT DOO Podgorica, vrijednost ugovora do 25.000,00 €
6	Opravka klima uređaja	09.06.2023 / 16.06.2023	12.400,00 €	"Frigomax servis Vuković" ponuđena cijena 12.400,00 € (zbir jediničnih cijena 835,00 €	"Frigomax servis Vuković" vrijednost ugovora 12.400,00 €
7	Obezbjeđenje imovine u Baru	20.06.2023 / 23.06.2023	21.549,60	"D-security" doo Podgorica, ponuđena cijena 21.548,724 €	"D-security" doo Podgorica, vrijednost ugovora 21.548,724 €
8	Euro dizela za lokomotive	05.07.2023 / 11.07.2023	82.645,00 €	"JUGOPETROL" AD Podgorica , ponuđena jedinična cijena 1,107 € (rabat 0,025 €/lit)	"JUGOPETROL" AD Podgorica , vrijednost ugovora 82.645,00 €
9	Gorivo za službena vozila	05.07.2023 / 11.07.2023	5.000,00 €	"JUGOPETROL" AD Podgorica , zbir jediničnih cijena 2,339 €	"JUGOPETROL" AD Podgorica , vrijednost ugovora 5.000,00 €
10	Osiguranje voznih sredstava	01.08.2023 / 09.08.2023	150.000,00 €	''LOVĆEN OSIGURANJE'' AD Podgorica, zbir jediničnih cijena 149.970,00 €	''LOVĆEN OSIGURANJE'' AD Podgorica, vrijednost ugovora 149.970,00 €
11	Opravka elektromotora i transformatora II stepena složenosti za vučna i vučena vozna	08.08.2023 / 11.08.2023	70.000,00 €	"MONTEX-ELEKTROMONT" DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU	"MONTEX-ELEKTROMONT" DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU ZANATSTVO

	sredstava			ZANATSTVO TRGOVINU I USLUGE D.O.O. NIKŠIĆ, Zbir jediničnih cijena 25.656,00 €	TRGOVINU I USLUGE D.O.O. NIKŠIĆ, vrijednost ugovora 70.000,00 €
12	Održavanje informacionog sistema MDNAV5	14.09.2023 / 21.09.2023	6.035,00 €	DRUŠTVO ZA KONSALTING I USLUGE 2 GL OUTSOURCING DOO, BEOGRAD ponuđena cijena: 6.035,00 €	DRUŠTVO ZA KONSALTING I USLUGE 2 GL OUTSOURCING DOO, BEOGRAD vrijednost ugovora 6.035,00 €
13	Sredstva za čišćenje i održavanje higijene	30.10.23/ 02.11.23	20.000,00 €	TEKOM PROMET DOO Zbir jediničnih cijena 166,33 €	TEKOM PROMET DOO, vrijednost ugovora 20.000,00 €
14	Kancelarijski potrošni materijal	25.10.23/ 30.10.23	10.000,00 €	DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU, PROMET I USLUGE, EXPORT-IMPORT "KASTEX" D.O.O. PODGORICA Zbir jediničnih cijena 925,45 €	DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU, PROMET I USLUGE, EXPORT-IMPORT "KASTEX" D.O.O. PODGORICA vrijednost ugovora 10.000,00 €
15	Usluge licenciranih firmi za obezbjeđenje imovine u Podgorici	26.12.2023 / 29.12.2023	29.014,92 €	DOO D-Security, ponuđena cijena 29.014,92 €	U toku dostavljanje dokaza od strane ponuđača.

5.3. Sprovedeni postupci jednostavnih nabavki

Shodno Zakonu o javnim nabavkama i Pravilniku za sprovođenje jednostavnih nabavki, tokom 2023.godine sprovedeno je 12 procedura jednostavnih nabavki:

Tabela 6: Prikaz sprovedenih procedura jednostavnih nabavke

R.b.	Opis predmeta nabavke	Datum objavljivanja/ otvaranja	Procijenjena vrijednost javne nabavke Bez uračunatog pdv-a	Učesnici u postupku javne nabavke sa ponuđenim cijenama	Potpisani ugovori
1	Razni potrošni materijal	15.03.2023 / 22.03.2023	4.900,00 €	1.DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU, TRGOVINU I USLUGE "MAF NK" DOO NIKŠIĆ, ponuđena cijena 3.478,60 € (zbir jediničnih cijena) 2. Društvo za promet, proizvodnju i usluge "Okov" doo, Podgorica, ponuđena cijena 2.397,23 € (zbir jediničnih cijena) 3.Ravel d.o.o. Podgorica, ponuđena cijena 2.420,80 € (zbir jediničnih cijena)	Društvo za promet, proizvodnju i usluge "Okov" doo, Podgorica, vrijednost ugovora 4.900,00 €
2	Razni poslovni obrasci	06.04.2023/ 11.04.2023	7.990,00 €	Merkator international doo Bijelo Polje, 85,25 € (zbir jediničnih cijena)	Merkator international doo Bijelo Polje, vrijednost ugovora 7.990,00 €

3	Revizija finansijsko – računovodstvenih izvještaja za 2023.godinu	11.04.2023 / 20.04.2023	10.000,00 €	Crowe MNE d.o.o. Podgorica, ponuđena cijena 9.200,00 €	Crowe MNE d.o.o. Podgorica, ugovorena vrijednost 9.200,00 €
4	Oprema za spavaća i kušet kola	23.06.2023 / 29.06.2023	24.990,00 €	1.D.O.O. "TENEGRO GROUP" ZA PROIZVODNJU, PROMET I USLUGE EXPORT-IMPORT PODGORICA,, ponuđena cijena 24.976,00 2. BALKAN CARGO DM, ponuđena cijena 23.122,40 €, 3. TEKOM PROMET DOO, ponuđena cijena 20.999,92 €, 4. CENTROSLAVIJA doo, ponuđena cijena 21.556,00 5. Društvo za proizvodnju,promet i usluge ,"Tehnotekstil" d.o.o. Nikšić, ponuđena cijena 24.210,40 €	TEKOM PROMET DOO, ugovorena vrijednost 20.999,92 €
5	Usluge punjenja tonera	05.07.2023/ 10.07.2023	4.800,00 €	Kvisko d.o.o, ponuđena cijena zbir jediničnih cijena) 362,00 € Kastex doo Podgorica, ponuđena cijena 358,05 €	Kastex doo Podgorica, ugovorena vrijednost 4.800,00 €
6	Izrada djelova po uzorku	05.07.2023/ 10.07.2023	19.900,00 €	Nije bilo podnijetih ponuda	Poništen postupak javne nabavke, iz razloga što nije podnijeta nijedna ponuda (postupak kasnije ponovljen)
7	Špediterske usluge	21.08.2023 / 25.08.2023	8.000,00 €	AD "ZETATRANS", Logističke usluge, ponuđena cijena (zbir jediničnih cijena) 4.275,00 € Delta Transportni Sistem - D.T.S. ponuđena cijena (zbir jediničnih cijena) 1.915,00 €	Delta Transportni Sistem - D.T.S, ugovorena vrijednost 8.000,00 €
8	Izrada djelova po uzorku	21.08.2023 / 25.08.2023	19.900,00 €	LATUS doo, Podgorica, ponuđena cijena (zbir jediničnih cijena) 2.286,00 €	LATUS doo, Podgorica, ugovorena vrijednost 19.900,00 €
9	Ljekarski pregledi	29.08.2023 / 04.09.2023	3.000,00 €	Nije bilo podnijetih ponuda	Poništen postupak javne nabavke, iz razloga što nije podnijeta nijedna ponuda (postupak kasnije ponovljen)
10	Ljekarski pregledi	07.09.2023 / 12.09.2023	3.000,00 €	ZU DOM ZDRAVLJA GLAVNOG GRADA, Podgorica, ponuđena cijena (zbir jediničnih cijena) 150,00 €	ZU DOM ZDRAVLJA GLAVNOG GRADA, Podgorica, ugovorena vrijednost 3.000,00 €

11	Paketići - kutije za spavaća kola u vozu	02.10.2023 / 06.10.2023	24.000,00 €	TEKOM PROMET DOO, Podgorica, ponuđena jedinična cijena 1,28 €	TEKOM PROMET DOO, Podgorica, ugovorena vrijednost 24.000,00 €
12	Transport lokomotive iz investicione opravke	11.10.2023/ 16.10.2023	15.000,00 €	1.FERŠPED, međunarodna špedicija doo Ljubljana, Slovenija, ponuđena cijena 12.200,00 €, 2."GRAĐEVINARSTVO I SAVJETOVANJE" D.O.O. PODGORICA, ponuđena cijena 12.400,00 €	FERŠPED, međunarodna špedicija doo Ljubljana, Slovenija, ugovorena vrijednost 12.200,00 €

5.4. Izuzeća - nabavke iznosa < 8.000,00 (realizacija putem faktura)

Realizovano je nabavki iznosa manjeg od 8.000,00 €, za koji nije obavezno sprovođenje postupka tj. procedure(već je realizacija direktno fakturom)u iznosu od 209.669,60 € bez PDV-a.

5.5. Realizacija troškova za tekuće održavanje voznih sredstava i električne energije - po sporazumima

Ako se uzme u obzir da Plan javnih nabavki obuhvata i troškove električne energije koji su u Planu javnih nabavki procijenjeni do 550.000,00 € kao i usluge tekućeg održavanja voznih sredstava koji su procijenjeni do iznosa od 1.000.000,00 €, za koje se zbog specifičnosti predmeta nabavke ne sprovode postupci javne nabavke, iako je planirano sprovođenje pregovaračkim postupkom bez prethodnog objavljivanja poziva za nadmetanje, već se realizacija vrši na osnovu posebnih sporazuma zaključenih između željezničkih društava, posredstvom resornog Ministarstva, realizacija Plana se uvećava. Troškovi za usluge tekućeg održavanja voznih sredstava zaključno sa decembrom mjesecom iznosili su 1.101.515,62 € bez uračunatog PDV-a. Troškovi za utrošenu električnu energiju iznose 307.979,17 € bez uračunatog PDV-a.

6. LJUDSKI RESURSI

U decembru 2023. godine u radnom odnosu kod Željezničkog prevoza Crne Gore AD - Podgorica bila su 383 zaposlena, što je za 7 više u odnosu na decembar 2022. godine kada je evidentirano 376 zaposlenih.

Prosječan broj zaposlenih tokom 2023. godine je 382, i veći je za 12 od prosjeka iz 2022. godine (tabela 7).

Shodno prosječnom broju zaposlenih u 2023. godini i registrovanim prestancima radnog odnosa stopa fluktuacije zaposlenih u izvještajnom periodu iznosi 5%.

Tabela 7: Uporedni podaci o broju zaposlenih za 2022. i 2023. godinu

Kvartal	Prosječan broj zaposlenih		Razlika (2023/2022)
	2022	2023	
I	368	380	12
II	367	386	19
III	369	379	10
IV	374	383	9
Prosjek	**370**	**382**	**12**

Osnovne karakteristike promjene broja zaposlenih dobijene komparacijom stanja od decembra 2023. godine sa stanjem od decembra 2022. godine su sljedeće:

- radni odnos zasnovalo je 26 lica;
- radni odnos prestao je za 19 lica.

U tabeli 8 dat je pregled broja zaposlenih izvršilaca po radnim mjestima. U odnosu na izloženo može se konstatovati da je većina izvršilaca angažovana radi obavljanja poslova na radnim mjestima koja neposredno učestvuju u vršenju željezničkog saobraćaja, odnosno radi vršenja poslova održavanja i čišćenja voznih sredstava.

Važno je naglasiti da je sa većinom zaposlenih inicijalno zaključen ugovor o radu na određeno vrijeme.

Tabela 8: Pregled broja zaposlenih izvršilaca

Radno mjesto	Broj izvršilaca
Compliance menadžer	1
Direktor	1
Glavni elektro inženjer	1
Higijeničar	7
Magacioner - računopolagač	1
Manevrista	5
Mašinovođa	3
Kontrolor za saobraćajno – transportne poslove	1
Portir	1
Pripravnik	3

Tabela 8: Pregled broja zaposlenih izvršilaca

Radno mjesto	Broj izvršilaca
Str. sar. za radne odnose, prijem i obrazovanje kadrova	1
Vozač	1
Ukupno zaposleno	**26**

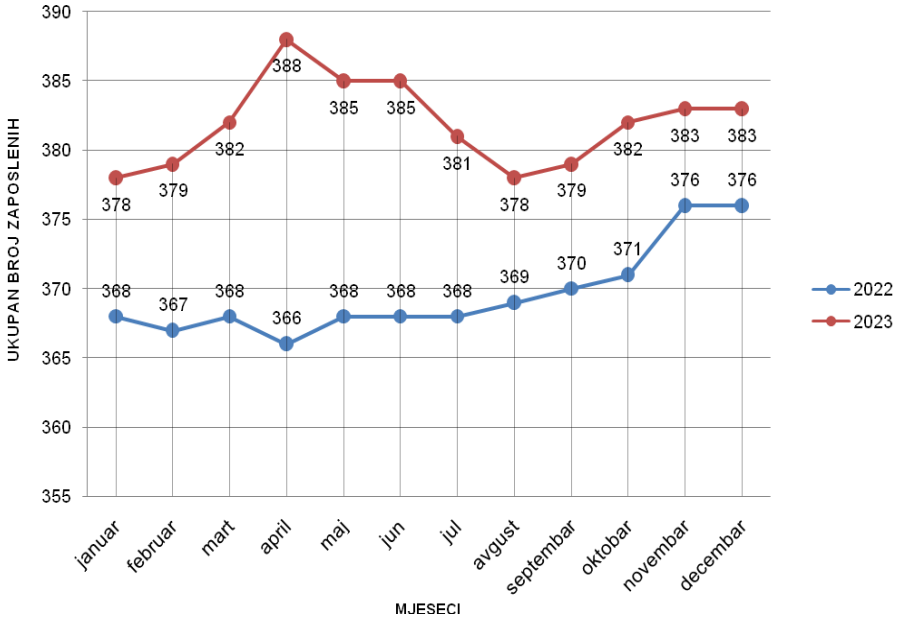
U tabeli 9 izloženi su podaci o broju izvršilaca kojim je prestao radni odnos. Razlozi prestanka radnog odnosa su različiti. Po sili zakona radni odnos je prestao za 6 zaposlenih istekom vremena na koje je zaključen ugovor o radu na određeno vrijeme, za 2 uslijed navršavanja starosne granice propisane čl. 164 st. 1 Zakona o radu i za 1 uslijed smrti. Pored navedenog, za 3 zaposlena radni odnos je prestao uslijed individualnog otkaza od strane poslodavca, za 3 zaključivanjem sporazuma o prestanku radnog odnosa, za 2 uslijed korišćenja prava na starosnu penziju i za 2 uslijed otkaza ugovora o radu od strane zaposlenog.

Tabela 9: Pregled broja izvršilaca kojima je prestao radni odnos

Radno mjesto	Broj izvršilaca
Blagajnik u st. Nikšić	1
Glavni mašinski inženjer	1
Higijeničar na čišćenju EMV, kola i prostorija	1
Koordinator za SUB	1
Manevrista	1
Mašinovođa	2
Mašinovođa manevre	1
Pomoćnik mašinovođe	1
Pripravnik	3
Radnik na njezi kola	1
Rukovaoc manevre	1
Sar. za admin. poslove, kadrov. eviden. i fotokop.	1
Savjetnik izvršnog dir.za operativne poslove u kabinetu	1
Šef	1
Str. sar. za pripremu i obradu dokumentacije	2
Ukupno prestao radni odnos	**19**

Tokom 2023. godine evidentirane su oscilacije u pogledu broja zaposlenih, s tim da je obzirom na početno stanje od januara broj zaposlenih zaključno sa decembrom blago uvećan za 5 (dijagram 1).

Dijagram 1: Ukupan broj zaposlenih u 2022. i 2023. godini



Kvantitativna analiza fluktuacije

Kvantitativnom analizom fluktuacije zaposlenih za 2023. godinu utvrđeno je da je radni odnos prestao za 7 zaposlenih u Sektoru za lokalni prevoz, 5 zaposlenih u Sektoru za međunarodni prevoz, 1 zaposlenog u Sektoru za tehničke poslove, 1 zaposlenog u Sektoru za ekonomske i pravne poslove, 2 zaposlena u Službi za informatiku i razvoj, 1 zaposlenog u Sektoru za vuču vozova i tehničko pregledne poslove i 2 zaposlena u Upravi. Prema podacima datim u tabeli 10, u pogledu nivoa/podnivoa stručne kvalifikacije najveći je odliv zaposlenih sa kvalifikacijom srednjeg opšteg i stručnog obrazovanja s procentualnim učešćem od 64%, nakon čega slijede zaposleni sa kvalifikacijom visokog obrazovanja i udjelom u predmetnoj strukturi od 31%.

Tabela 10: Kvalifikaciona struktura zaposlenih kojim je radni odnos prestao u 2023. godini

Nivo/podnivo obrazovanja	Ukupan broj zaposlenih kojim je prestao radni odnos	Procenat zaposlenih kojim je radni odnos prestao
I2	-	-
II	1	5
III	2	11
IV1	10	53
IV2	-	-
V	-	-
VI	-	-
VII1	5	26
VII2	1	5
UKUPNO	**19**	**100**

Obzirom da su tokom 2023. godine evidentirana 2 prestanka radnog odnosa po osnovu otkaza ugovora iniciranog od strane zaposlenog, dobrovoljna i eksterna fluktuacija je na zanemarljivom nivou i iznosi 0,5%.

Kvalifikaciona, starosna, radna i polna struktura

U 2023. godini registrovane su određene promjene kvalifikacione strukture zaposlenih sa kvalifikacijom visokog, i srednjeg opšteg i stručnog obrazovanja. Broj zaposlenih sa visokim obrazovanjem (VII2, VII1 i VI) redukovan je za 10, dok je broj srednjoškolaca uvećan za 18 (tabela 11).

Tabela 11: Kvalifikaciona struktura (decembar 2022/2023)

mj./god.	Kvalifikaciona struktura								
	VII/2	VII/1	VI	V	IV2	IV1	III	II	I2
12/2022	4	78	18	3	6	197	50	2	18
12/2023	11	71	8	2	8	214	49	1	19
Razlika	**7**	**-7**	**-10**	**-1**	**2**	**17**	**-1**	**-1**	**1**

Na osnovu starosne strukture izložene u tabeli 12, evidentno je da u 2023. godini Društvo ima najveći broj zaposlenih do 50 godina života koji čine 58% ukupnog broja zaposlenih, dok su zaposleni stariji od 50 godina zastupljeni sa učešćem od 42%.

Grupe "56-60" i "preko 60" obuhvataju ukupno 115 zaposlenih i ova vrijednost je za 21 veća u odnosu na decembar 2020. godine (trogodišnji period), što implicira obavezu Društva da premanentno preduzima aktivnosti na unapređenju upravljanja ljudskim resursima kako bi se proces rada održao na optimalnom nivou prilikom supstitucije zaposlenih.

Tabela 12: Starosna struktura (decembar 2022/2023)

mj./god.	Starosna struktura					
	do 25	26-40	41-50	51-55	56-60	preko 60
12/2020	14	121	73	67	68	26
12/2022	18	136	66	46	77	33
12/2023	18	132	73	45	78	37
Razlika 12/2023-12/2022	**0**	**-4**	**7**	**-1**	**1**	**4**
Razlika 12/2023-12/2020	**4**	**11**	**0**	**-22**	**10**	**11**

Radna struktura zaposlenih mijenjala se u periodu od decembra 2020. do decembra 2023. godine na način što je zabilježena signifikantna redukcija broja zaposlenih u grupi "31-35". Nasuprot tome, izuzetno je izražen rast broja zaposlenih u grupi "36-40", kod koje je u toku trogodišnjeg perioda zabilježeno povećanje od 42 (tabela 13). Dakle, evidentna je tendencija da starosna, odnosno radna struktura ljudskih resursa stari bržim tempom nego što se podmlađuje.

Tabela 13: Radna struktura (decembar 2020/2023)

mj./god.	Radna struktura					
	do 5	6-15	16-30	31-35	36-40	preko 40
12/2020	43	129	62	89	40	6
12/2023	49	135	82	29	82	6
Razlika	**6**	**6**	**20**	**-60**	**42**	**0**

Obzirom na značajan rast zaposlenih u grupi "36-40" koji čine više od petine ukupnog broja zaposlenih i predstavljaju buduću populaciju penzionera, Društvo će u okviru mjera za supstituciju aktivno raditi na pripremi zamjena, odnosno rezervnih izvršilaca kroz razne programe stručnog osposobljavanja, dok će s druge strane analizom procesa rada identifikovati poslove koje bi mogli preuzeti izvršioci na drugim radnim mjestima što bi imalo pozitivne implikacije u pogledu optimizacije broja zaposlenih.

Relativni odnos zaposlenih lica muškog i ženskog pola nije zabilježio značajnije promjene u trogodišnjem periodu (tabela 14).

Tabela 14: Polna struktura zaposlenih (decembar 2020/2022/2023)

mj./god.	Muškarci	Udio muškarci (%)	Žene	Udio žene (%)
12/2020	256	69%	113	31%
12/2022	257	68%	119	32%
12/2023	263	69%	120	31%

Planiranje ljudskih resursa

U cilju realizacije plana poslovanja Društvo kontinuirano razvija i prilagođava strategiju upravljanja ljudskim resursima koja je shvaćena kao kritična poluga u vođenju poslovanja na komercijalno održiv način i unapređenju usluge pružene korisnicima.

Na osnovu internih procjena od maja i juna 2023. godine, anticipira se da će do kraja 2023. godine 32 zaposlena (7 muškaraca i 25 žena) steći uslove za ostvarivanje prava na starosnu penziju, dok će za 10 zaposlenih do kraja 2024. godine biti ispunjeni uslovi za prestanak radnog odnosa po sili zakona u pogledu propisane starosne granice i minimalnog staža osiguranja shodno čl. 164 st. 1 tač. 1 Zakona o radu.

Obzirom da je predmetnim procjenama obuhvaćen signifikantan broj zaposlenih, a posebno imajući u vidu nepredvidljivost prve kategorije u smislu dobrovoljnosti korišćenja prava na starosnu penziju, Društvo će u predstojećem periodu uložiti dodatni napor na obezbjeđivanju rezervnih izvršilaca, sa fokusom na radna mjesta koja neposredno učestvuju u vršenju željezničkog saobraćaja.

Vodeći se racionalizacijom troškova vezanih za supstituciju zaposlenih, Društvo je orijentisano na korišćenje postojećih ljudskih resursa uz sprovođenje internih i eksternih obuka, i drugih aktivnosti razvoja ljudskih resursa koje će omogućiti prilagođavanje kompetencija zaposlenih prilikom preraspoređivanja.

Pored navedenog, u slučajevima kada za obavljanje određenih poslova postojeći ljudski resursi ne budu dostatni, vrši se angažovanje dodatnih izvršilaca. S tim u vezi, u izvještajnom periodu radni odnos zasnovalo je 10 lica radi osposobljavanja za samostalan rad, od čega je raspoređeno 5 izvršilaca na poslovima radnog mjesta - „Manevrista“, 2 izvršioca na radnom mjestu - „Nadzornik lokomotiva“ i 1 izvršilac na radnom mjestu - „Pregledač kola“ nakon sprovedene obuke. Proces obuke je u toku za 1 lice koje se stručno osposobljava za zanimanje konduktera.

Cijeneći činjenicu da će na osnovu interne procjene 18 izvršilaca na radnom mjestu - „Kondukter“ steći uslove za ostvarivanje prava na starosnu penziju do 2025. godine, Društvo je planiralo da za obavljanje poslova predmetnog radnog mjesta izvrši pripremu za zapošljavanje 10 kandidata tokom 2024. godine. Ovaj postupak obuhvata sprovođenje stručnog obrazovanja kandidata za sticanje stručne kvalifikacije - „Kondukter/ka u željezničkom saobraćaju“ kod licenciranog izvođača nastave, nakon čega će sa istim Društvo zaključiti ugovore o radu na određeno vrijeme radi osposobljavanja, odnosno rada pod nazorom i sticanja uslova za polaganje stručnog ispita za zanimanje kondukter u skladu sa Pravilnikom 646 o stručnoj spremi radnika koji neposredno učestvuju u vršenju željezničkog saobraćaja.

Kreirane rezerve koristiće se po potrebi, u toku i van ljetnje sezone, u slučajevima povećanog obima posla, zamjene privremeno spriječenih zaposlenih za rad i u slučajevima kad se zaposleni odluče da koriste pravo na starosnu penziju.

Akivnosti na kvalitativnom poboljšanju akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta od oktobra 2022. godine uspješno su realizovane tokom jula 2023. godine rezultirajući donošenjem pravilnika o izmjenama i dopunama osnovnog teksta, čime su obezbjeđeni uslovi za primjenu Kolektivnog ugovora od jula 2023.

Novim Kolektivnim ugovorom koji se počeo primjenjivati od 01. avgusta 2023. godine, osim rasta zarada za gotovo sve grupe poslova u Društvu, unaprijeđena su prava zaposlenih iz radnog odnosa, i konačno nakon više neuspješnih pokušaja tokom prethodnih 7 godina, obračun zarada, naknada i ostalih primanja usklađen je sa načinom na koji se vrši u javnom sektoru, a što je bila obaveza propisana članom 45 stav 1 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru od 08.03.2016. godine.

U cilju racionalizacije sredstava neophodnih za obuku lica koja posjeduju stručnu kvalifikaciju visokog obrazovanja Društvo je apliciralo za učešće u Vladinom Programu stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem koji će biti realizovan tokom 2024. godine. U periodu od 2013. do 2023. godine uspješno je osposobljen 71 korisnik Programa za samostalno obavljanje poslova iz oblasti mašinstva, elektrotehnike, energetike i automatike, saobraćaja, menadžmenta, ekonomije, prava, primjenjenog računarstva i prevodilaštva.

7. VUČNA I VUČENA VOZILA

Željeznički prevoz Crne Gore posjeduje 11 lokomotiva, 7 elektromotornih vozova i 57 putničkih vagona. Struktura inventarskog parka vozila data je u tabelama 15 i 16.

Tabela 15. Vučna vozila

Red.broj	Vrsta vozila	Inventarsko stanje	Prosječna starost (godine)
1.	Električne lokomotive 461	8	50
2.	Dizelelektrične lokomotive 661	1	54
3.	Elektromotorni voz 412/416	4	40
4.	Elektromotorni voz CAF CIVITY	3	11
5.	Dizelelektrična lokomotiva 643	2	45
Sve serije		**18**	**40**

Tabela 16. Putnički vagoni

Vrsta vagona	Slovna oznaka i tip vagona	Inventarski i radni park		Prosječna starost (godine)
		IP	RP	
Sa sjedištima	B (y)	9	6	47
	A,B (z)	10	7	38
Restoran	WR	1	0	47
Kušet	Bc(x) Bc(sncf) AcBc	8 3 6	4 - -	59 54 56
	Ac(x)x	1	1	59
Spavaća	WLAB	10	10	51
Za prevoz automobila	DDm	9	-	41
Sve serije		**57**	**28**	**50.3**

7.1 VUČNA VOZILA - rokovi redovnih opravki

Tabela 17. Redovne opravke lokomotiva i elektromotornih vozova

R.br.	Vrsta i serija vučnog vozila		Poslednja redovna opravka	Status/tehničko stanje vučnog vozila
1.	Električne lokomotive	461 - 029	27.01.2019.g.	U roku redovna opravka
2.		461 - 033	10.12.2008.g.	Istekao rok redovna opravka, nekompletna u manjem obimu
3.		461 - 035	31.03.2018.g.	U roku redovna opravka
4.		461 - 036	21.04.2011.g.	Oštećena u velikom obimu u udesu u Mojkovcu 13.11.2012.g., nekompletna, u većem obimu.

5.		461 - 039	25.05.2018.g.	U roku redovna opravka
6.		461 - 040	15.09.2023.g.	U roku redovna opravka
7.		461 - 041	27.03.2019.g.	U roku redovna opravka
8.		461 - 043	29.07.2012.g.	Istekao rok redovna opravka
9.	Dizelelektrične lokomotive	643 - 050	11.07.2007. g.	Istekao rok redovne opravke, nekompletna u većem obimu
10.		643 - 051	03.11.2023.g.	U roku redovna opravka
11.		661 - 315	17.12.2008.g.	Istekao rok redovna opravka, nekompletna u velikom obimu
12.	Elektromotorni vozovi	CAF 101-103	13.07.2013.g.	U roku redovna opravka
13.		CAF 104-106	13.07.2013.g.	U roku redovna opravka
14.		CAF 107-109	13.07.2013.g.	U roku redovna opravka
15.		412/416 - 041/042	31.08.2013.g.	Istekao rok redovne opravke, kompletan
16.		412/416 - 045/046	15.07.2015.g.	Isključen iz saobraćaja 10.8.2023 godine nakon produženja roka redovne opravke
17.		412/416 - 049/050	12.01.2022.g.	U roku redovne opravke
18.		412/416 - 051/052	02.06.2007.g.	Istekao rok redovne opravke, nekompletan u manjem obimu

7.2. Redovno održavanje vučnih i vučenih vozila

Tekuće, redovno održavanje (servisni pregledi, kontrolni pregledi i vanplanske opravke) izvršava se saglasno Pravilniku o načinu održavanja železničkih vozila. Redovno održavanje elektromotornih vozova serije 412/416 i proizvodjača CAF, izvršava se na neposredan način (u sopstvenom depou), dok se poslovi redovnog, održavanja lokomotiva serije 461 održava u radionicama AD OŽVS, po osnovu ugovornog odnosa.

7.2.1 Lokomotive serije 461 i 643

Tabela 18. Pregled redovnog održavanja lokomotiva

R.br.	Lokomotiva	Servisni pregledi	Kontrolni pregledi	Vanplanske opravke	Ispravnost (%)
		SERIJA 643			
1.	643-051	9	1	1	10,17
		SERIJA 461			
2.	461-029	291	21	26	91,14
3.	461-035	282	20	12	88,59
4.	461-039	169	19	15	79,52
5.	461-040	47	4	3	17,44
6.	461-041	246	21	21	87,77
7.	461-043	6	1	4	1,64
	Ukupno	**1 044**	**86**	**78**	**53,75**

Tabela 19. Predjeni put - lokomotiva serije 461

R.br.	Lokomotiva	Poslednja redovna opravka	Predjeni put od poslednje redovna opravka	Predjeni put u 2023.g
SERIJA 643				
1.	643-051	03.11.2023.g.	2.733	2.733
SERIJA 461				
2.	461-029	27.01.2019.g.	580.830	133 953
3.	461-035	31.03.2018.g.	584.433	121 655
4.	461-039	25.05.2018.g.	606.425	75 991
5.	461-040	15.09.2023.g	23.400	23 400
6.	461-041	27.03.2019.g.	559.025	147 656
7.	461-043	25.07.2012.g.	874.548	4 796

- Lokomotiva 643-051 je u saobraćaju od 23.11.2023.godine, nakon prethodno izvršene glavne opravke u SŽ VIT, Maribor-Slovenija.

- Lokomotiva 461-039, je van saobraćaja od 25.11.2023.godine, zbog požara na glavnom kompresoru, što je prouzrokovalo velika oštećenja na glavnog kompresora, kao i dijela pripadajuće elektro instalacije. Po zahtjevu izvršena je defektaža lokomotive od strane matičnog depoa u Baru. Čeka se defektaža i ponuda zainteresovanih remontera, za izvršenje defektaže i dostavljanje ponuda za sanaciju u požaru nastalih oštećenja, nakon čega će se odlučiti o načinu opravke lokomotive.

- Lokomotiva 461-043 je isključena iz saobraćaja, jer je 05.04.2023.godine, lokomotivi istekao rok glavne opravke.

7.2.2 Elektromotorni vozovi serije 412/416 i CAF Civity

Tabela 20. Pregled redovnog održavanja EMV-a

R.br	Elektromotorni voz	Servisni pregledi	Kontrolni pregledi	Vanplanske opravke	Ispravnost (%)
EMV 412 / 416					
1.	412/416-041/042	9	2	8	9,33
2.	412/416-045/046	47	14	49	48,54
3.	412/416-049/050	74	22	92	69,86
EMV CAF CIVITY					
4.	CAF 101 - 103	58	19	19	66,80
5.	CAF 104 - 106	58	17	18	63,54
6.	CAF 107 - 109	43	15	20	47,61
	Ukupno	**289**	**89**	**206**	**50,95**

Tabela 21. Pređeni put - elektromotorni vozovi

R.br	Elektromotorni voz	Poslednja redovna opravka	Predjeni put od poslednje redovna opravka	Predjeni put u 2023.g .
EMV 412 / 416				
1.	412/416-041/042	08.08.2013.g.	750 444	6 420
2.	412/416-045/046	29.05.2015.g.	713 025	47 376
3.	412/416-049/050	12.01.2022.g.	156 417	99 549
EMV- CAF CIVITY				
4.	CAF 103 - 103	13.07.2013.g.	977.174	107 877
5.	CAF 104 - 106	13.07.2013.g.	1.003.710	87 639
6.	CAF 107 - 109	13.07.2013.g.	1.049.579	77 256

- EMV, CAF 104-106, bio duži vremenski period van saobraćaja iz razloga čekanja na nabavku i dopremu nedostajućih rezervnih djelova

- Na Elektromotornom vozu CAF 107-109, izvršena je ugradnja osovinskih slogova, dana 12.12.2023.godine, na kojima je prethodno u Želvoz DOO-Smederevo izvršena zamjena monoblok točkova.

- EMV 412/416-049/050 imao više opravki na elektro opremi voza kako na visokonaponskoj tako i na instalaciji 110 V. Bilo je neophodno angažovanje eksternog, ovlašćenog Remontera, radi izvršenja odredjenog broja vanplanskih opravki.

- EMV 412/416-045/046 je isključen iz saobraćaja 10.8.2023 godine, nakon produženja roka RO, zbog u požaru, nastalih većih oštećenja dijela elektro instalacije voza.

- EMV 412/416-041/042 je isključen iz saobraćaja 14.02.2023 godine, jer je na istom istekao rok redovne oprake

7.3. Redovno održavanje vagona

Tabela 22. Održavanje i ispravnost radnog parka

R.br.	Serija i tip vagona		IP	RP	Kontrolni pregledi i vanplanske opravke		Ispravnost u odnosu na RP
					Kontrolni pregledi	Vanplanske opravke	
1.	Sa sjedištima	Y/(B)	9	6	53	73	80,00
		Z (A,B)	10	7	68	73	92,06
3.	Kušet	X (Ac,Bc)	9	5	46	89	93,94
4.	Za spavanje	WLAB	10	10	61	133	89,28
	Ukupno		**57**	**28**	**22**	**91**	**88,81**

- Na vagonima svih tipova bio je veći broj isključenja iz saobraćaja po osnovu oštećenja kotrljajnih površina monoblok točkova (ravna mjesta, naslage i čupanje materijala). Ova oštećenja su bila posebno izraženo na vagonima tipa „Y" i „Z".

- Na vagonima tip VLAB, tokom novembra i decembra mjeseca bio je veliki broj kvarova na sistemu za grijanje i isključenja iz saobraćaja po ovom osnovu.

7.4. Plan i realizacija investicionog održavanja željezničkih vozila u 2023.godinu

Tabela 23. Presjek investicionog održavanja voznih sredstava

Planirane redovne opravke u 2023.godini	**Količina**	**Nivo realizacija**
Redovna opravka El. Lokomotiva **461**	1	U toku ponovljeni tenderski postupak
Srednja opravka EMV - **412/416**	1	U toku tenderski postupak
Srednja opravka Kušet vagoni - **Bc**	3	Na tenderu za dva vagona nije bilo dostavljenih ponuda
Srednja opravka Vagoni sa sjedištima - **Y**	3	Nije pokrenut tenderski postupak
Srednja opravka Vagoni sa ležajima - **WLAB**	3	Izvršen prijem iz **srednje opravke** 3 vagona od remontera ŽELVOZ DOO, Smederevo 16.12.2023.godine
Srednja opravka Vagon-restoran - **WR**	1	Na raspisanom tenderu nije bilo dostavljenih ponuda

7.4.1 Realizacija redovnih opravki po planu javnih nabavki iz 2022. godine

- Shodno Planu javnih nabavki za 2021. godinu, izvršena je glavna opravka manevarske DEL 643-051 po zaključenom ugovoru iz 2022. godine.
- Shodno Planu javnih nabavki za 2022. godinu, izvršena je glavna opravka el. lokomotive 461-040 po zaključenom ugovoru iz 2023. godine.
- Shodno Planu javnih nabavki za 2022. godinu, izvršena je srednja opravka 4 vagona tipa Z, po zaključenom ugovoru iz 2022. godine.
- Shodno Planu javnih nabavki za 2023. godinu, izvršena je srednja opravka 3 vagona tipa WLAB, po zaključenom ugovoru iz 2023. godine
- Shodno Planu javnih nabavki za 2022. godinu, u toku je srednja opravka 3 vagona tipa Z, koja se nalaze kod remontera Želvoz doo Smederevo od 27.12.2023.godine, a po zaključenom ugovoru iz 2023. godine.

8. ZAŠTITA NA RADU

Shodno činjenici da zaštita i zdravlje na radu u Crnoj Gori ustavna kategorija, Skupština Crne Gore na osnovu Ustava donijela je **Zakon o zaštiti i zdravlju na radu („Sl.list Crne Gore br.34/14 i br.44/18)**, u kome su unijete novine i preporuke međunarodnih akata, kao i direktive Evropske unije iz ove oblasti.

Shodno zakonu, ŽPCG posjeduje Akt o procjeni rizika na radnom mjestu (br.8919/1 od 25.10.2012 godine, koji je izradila licencirana firma JU "Institut za razvoj i istraživanja iz oblasti zaštite na radu" iz Podgorice, "Akt o procjeni rizika za jedinicu njege kola u Baru" br.4581 od 23.06.2015 godine, koji je izradila licencirana firma "MMK Control" iz Bara i "Akt o procjeni rizika za DEPO za održavanje EMV u Podgorici" izrađen 2021 godine od strane licencirane firme "Ing Inspekt" d.o.o.-Podgorica.

Shodno Zakonu o zaštiti na radu ("Sl.list Crne Gore br. 34/14 i br.44/18) ŽPCG je donio u julu 2015 godine, Pravilnik o zaštiti i zdravlju na radu čiji je sastavni dio tabela ličnih zaštitnih sredstava, po radnim mjestima i radnim jedinicama.
U istom periodu je donešen Program osposobljavanja za bezbjedan rad br.6520 od 17.09.2015 godine.

Društvo je je donijelo i sljedeće akte:

- Akt o procjeni rizika za zaposlene na radnim mjestima u Depo EMV u Podgorici. ("Ing-inžinjering d.o.o – Podgorica)
- Uputstvo o znakovima zaštite i zdravlja na radu,
- Mjere zaštite i zdravlja na radu pri korišćenju opreme sa ekranima,
- Mjere zaštite i zdravlja na radu prilikom ručnog prenošenja tereta.

U toku 2023. godine, osim preventivnog djelovanja, posmatranjem i kontinuiranim izlaskom na teren, nijesu primijećene ozbiljne opasnosti koje bi mogle dovesti do ugrožavanja života i zdravlja zaposlenih u Društvu.

Shodno zakonu, vode se evidencije iz oblasti zaštite i zdravlja na radu.
U toku 2023. godine, stručnom licu za obavljanje poslova zaštite i zdravlja na radu, kod koga se vode evidencije predate su tri povredne liste zaposlenih u Društvu.

Povrede na radu su takve prirode da nijesu proizvele trajnu nesposobnost za rad zaposlenih.

U 2023 godini, shodno Zakonu o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti u željezničkom prevozu ("Sl.list Crna Gora br.1/14") i Pravilnika 646 izvršeno je redovno periodično ispitivanje zaposlenih koji neposredno učestvuju u vršenju željezničkog saobraćaja, za zanimanja: mašinovođa, kondukter i pratilac kola.

Jedan od obaveznih predmeta koji zaposleni polažu je i poznavanje oblasti zaštite i zdravlja na radu.
Kategorije zaposlenih sa posebnim uslovima rada koji podliježu specifičnoj zdravstvenoj zaštiti – obavezno posjedovanje zdravstvene grupe: mašinovođe, mašinovođe manevre, pomoćnici mašinovođa, manevristi, rukovaoci manevre, kondukteri, pratioci kola, pregledači kola, nadzornici lokomotiva i vozači su od strane Društva redovno i u skladu sa zakonom i pravilnicima upućivani na odgovarajuće zdravstvene preglede u skladu sa Pravilnikom 655.

Shodno aktu o procjeni rizika za Depo EMV, predviđeno je da se zaposleni u toj organizacionoj jedinici svake godine upućuju na redovni zdravstveni pregled na svakih 12 mjeseci.
Željeznički prevoz Crne Gore AD – Podgorica je dobavio uslugu osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad od strane "Ing inspekt" d.o.o – Podgorica i u toku 2023. godine je osposobljeno 31 zaposleni.
U oktobru 2023 godine donešen je Pravilnik o službenoj odjeći, obući, opremi i identifikacionim oznakama u ŽPCG u kojem je propisano na koji način, koje kategorije zaposlenih i pod kojim uslovima zadužuju zaštitnu odjeću koja je sastavni dio službene odjeće.

Planirane aktivnosti za 2024 godinu

Za 2024 godinu je planirano da se dobave radovi na obnovi električne i gromobranske **instalacije** i za tu svrhu je planirano da se investira 25.000,00 eura, (da bi se otklonila negativna ocjena postojećeg stanja), što je predviđeno u Planu javnih nabavki za 2024 godinu.
Takođe, shodno evidencijama kontinuirano se dobavlja usluga osposobljavanja zaposlenih za zaštitu i zdravlje na radu, bezbjedonosne obuke iz oblasti protivpožarne zaštite i obuke zaposlenih iz oblasti pružanja prve pomoći, a u ovoj godini je za tu svrhu planirano 3.000,00 eura.

Za ponovno ispitivanje električnih i gromobranskih instalacija, ispitivanje uslova radne sredine i sredstava za rad je planirano 5.000,00 eura.

Za novi Akt o procjeni rizika planirano je 8.000,00 eura, dok u slučaju spajanja ŽPCG sa OŽVS je planirano dodatnih 5.000,00 eura za proširenu Akt o procjeni rizika koji bi obuhvatao zaposlene u segmentu održavanja željezničkih voznih sredstava.

Dalja tendecija razvoja zaštite i zdravlja na radu, u željezničkoj djelatnosti je u usavršavanju obuke zaposlenih, nabavljanja što efikasnijih sredstava lične zaštite i preispitivanju uzroka i posledica povreda na radu u cilju njihovih svođenja na minimalan nivo.

9. ASPEKT BEZBJEDNOSTI

Ovlašćeni radnici Službe unutrašnje kontrole (Rukovodilac službe, kontrolor za saobraćajno-transportne poslove, kontrolor za mašinske poslove, kontrolor za bezbjednost, kontrolor za zaštitu imovine i protiv požarnu zaštitu, revizori vozova i putni kontrolor) vršili su kontrolu procesa rada i primjene saobraćajno-tehničkih, transportno-komercijalnih i propisa zaštite na radu shodno odredbama Zakona o željeznici, Zakona o bezbjednosti u željezničkom saobraćaju i Pravilniku o radu službe unutrašnje kontrole.

Kontrole su se odnosile na uvid u tehnologiju i organizaciju rada radnih jedinica, eksploatacije i održavanja voznih sredstava i bile su prije svega preventivnog i instruktivnog karaktera, a za uzroke i pojave neusaglašenosti u procesu rada, koje su mogle uticati na bezbjednost i redovitost u prevozu putnika, čuvanje imovine i ugleda Društva, sačinjavani su zapisnici i izvještaji na osnovu kojih su putem rješenja i prijava nalagane mjere za otklanjanje istih i utvrđivane odgovornosti zaposlenih.

Kontrole su vršene po unaprijed utvrđenom planu, a često puta i van plana u zavisnosti od vrste i predmeta kontrole pri čemu je kontrolisano:

- bezbjednosti i redovitosti odvijanja željezničkog saobraćaja,
- primjene saobraćajno tehničkih i transportno-komercijalnih propisa,
- prisutnosti zaposlenih na radu i poštovanje radnog vremena,
- zdravstvene i stručne sposobnosti zaposlenih u izvršnoj službi,
- tehničke ispravnosti voznih sredstava,
- primjena propisa u radu i održavanju voznih sredstava,
- vođenja tehničke dokumentacije prilikom izvršenja kontrolnih pregleda, tekućeg i redovnog održavanja voznih sredstava,
- primopredaje vučnih vozila i garnitura putničkih vozova u polaznim i obrtnim stanicama, graničnoj stanici Bijelo Polje i tehničko putničkoj stanici u Baru,
- primjene odredbi Saobraćajno-transportnog Uputstva uz red vožnje,
- izvršenja reda vožnje,
- alkotestiranje,
- psiho-fizičkog stanja zaposlenih, posebno u izvršnoj službi,
- primjenu propisa o nošenju službene i zaštitne odjeće,
- izdavanja i revizije voznih i posteljnih karata i kontrolu rada šalterskog i vozopratnog osoblja,
- higijene i izgleda unutrašnjosti u radnim prostorijama, odmarališima i putničkim garniturama,
- stanja kolosjeka u depoima, radionicama i tehničko-putničkoj stanici,
- ispravnosti sredstava i opreme za protivpožarnu zaštitu.
- fizičkog obezbjeđenja i zaštite imovine Društva,
- primjene zakona, podzakonskih propisa i opštih akata kojima se organizuje proces rada u Društvu.

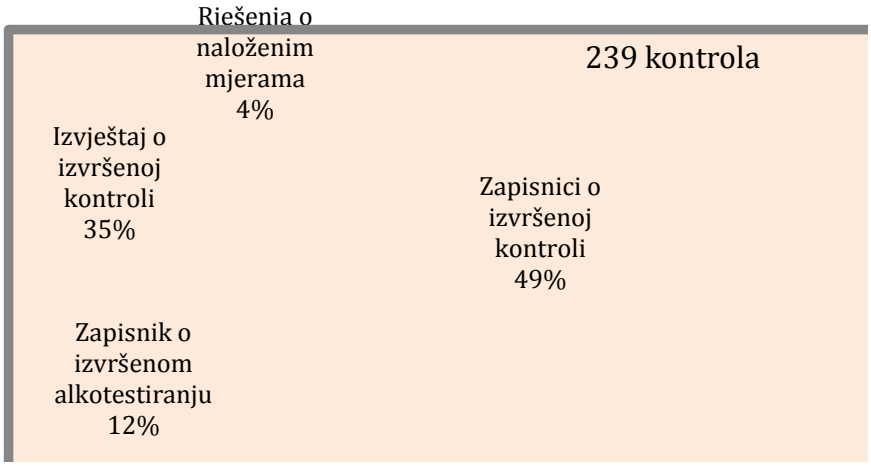
Služba unutrašnje kontrole je vršila kontrolu iz svih oblasti, ukazivala na propuste u radu, negativnosti, preventivno djelovala, a u nekim slučajevima i represivno u cilju bezbjednog i urednog odvijanja željezničkog saobraćaja.

Po planu koji je određivao rukovodilac Službe unutrašnje kontrole, kontrola procesa rada se vršila od strane ovlašćenih službenika zajedno i pojedinačno, noću i danju, redovno i vanredno kao i detaljno ili djelimično zavisno od predmeta kontrole i konkretnih potreba.
Detaljna kontrola obuhvatala je cjelokupno kontrolisanje procesa rada pojedinih organizacionih jedinica, dok je djelimična kontrola obuhvatala kontrolisanje pojedinih radnih mjesta ili dijela

procesa rada, uređaja ili postrojenja, kao i uslova rada u radnoj sredini. Prema saznanjima koja su upućivala na nepravilnosti u radu ili ugrožavanje bezbjednosti u prevozu željeznicom po prijavama korisnika prevoza ili lica koja su ukazivala na nepravilan rad zaposlenih i nepravilnim radnjama u vezi sa nepoštovanjem propisa na održavanju voznih sredstava, postrojenja uređaja i opreme od kojih je zavisila bezbjednost zaposlenih kao i bezbjedan, uredan i siguran željeznički saobraćaj.

Služba unutrašnje kontrole u 2023.godini je izvršila 239 kontrola od kojih je ispostavila:

- 118 - Zapisnika o izvršenoj kontroli,
- 29 - Zapisnika o izvršenom alkotestiranju,
- 83 - Izvještaja o izvršenoj kontroli,
- 9 - Rješenja o naloženim mjerama.



Analizirajući konstatovane nepravilnosti u izvještajnom periodu zapažanje Službe unutrašnje kontrole je da se napravilnosti uglavnom odnose na nepoštovanje propisa (Zakona, Pravilnika, Uputstava, Poslovnika i procedura). U tom kontekstu neophodno je ažurirati postojeće Pravilnike i Uputstva kao i inicirati donošenje novih neophodnih za rad društva.
Rukovodilac Službe unutrašnje kontrole je podnosio Izvršnom direktoru izvještaje, analize i informacije o pojedinim pitanjima sa naročitim naglaskom na elemente bezbjednosti željezničkog saobraćaja.

U pojedinim slučajevima Kontrolori su djelovali preventivno, instruktivno (u zavisnosti od slučaja) te su nepravilnosti koje su uočene, a ne ugrožavaju bezbjednost željezničkog saobraćaja upozoravali zaposlene i njihove neposredne rukovodioce. Takođe, Služba unutrašnje kontrole je praktikovala da Zapisnik o izvršenoj kontroli i Izvještaj o izvršenoj kontroli gdje su konstatovane nepravilnosti dalje proslijedi nadležnom sektoru na postupanje ne ispostavljajući Rješenje o naloženim mjerama.

Kontrolori Službe unutrašnje kontrole su aktivno bili uključeni na izradi neophodnih pravilnika za formiranje Unutrašnje službe zaštite, gdje se po prvi put u željezničkom sistemu Crne Gore ušlo u postupak formiranja pomenute službe shodno Zakonu o zaštiti lica i imovine i Zakona o određivanju kritične infrastrukture. Postupak je u toku.

Treba napomenuti da je Željeznički prevoz Crne Gore jedini u željezničkom sistemu Crne Gore koji je angažovao privatnu licenciranu firmu na poslovima fizičkog i tehničkog obezbjeđenja i zaštite imovine (voznih sredstava i objekata), kao i da sam učestvuje u troškovima obezbjeđenja, pored toga što se u depou Podgorica i Bar nalazi imovina drugih željezničkih društava.

10. FINANSIJSKO POSLOVANJE

Analiza bilansa uspjeha

Finansijski iskazi su skup pojedinačnih izvještaja ili kako se još nazivaju temeljni izvještaji, a čine ih bilans uspjeha – račun dobitka i gubitka, bilans stanja, iskaz o novčanom toku i iskaz o promjenama na kapitalu. To su i izvještaji opšte namjene obzirom na širok krug korisnika kojima je informacija potrebna radi donošenja za njih ispravnih odluka.

Uknjiženi ukupni prihodi u 2023. godini iznose 11.368.361 EUR, dok ukupni uknjiženi rashodi iznose 10.990.388 EUR, što ukazuje da je rezultat poslovanja prije oporezivanja pozitivan u iznosu od 377.973 EUR.
U narednoj tabeli je prikazan iskaz o rezultatu - bilans uspjeha:

Tabela 24. Bilans uspjeha u periodu 01.01.2023. – 31.12.2023.god

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Iznos	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	5	6
60 i 61	**1. Prihodi od prodaje - neto prihod**	201	3.716.810	3.079.551
630 i 631	**2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje**	202		
62	**3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe**	203		
	4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	204	7.649.902	7.247.948
64 i 65	a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	205	7.587.668	7.195.073
67, 691 i 692	b) Ostali prihodi iz poslovanja	206	62.234	52.875
68, sem 683 i 685	c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine	207		
	5. Troškovi poslovanja (209+210+210a)	208	4.901.577	4.501.688
50 i 51	a) Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala	209	899.661	1.003.079
53, 54 (dio) i 55	b) Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	210	2.428.042	1.918.692
540	c) Amortizacija	210a	1.573.874	1.579.917
	6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	211	4.831.983	4.021.950
52 (dio)	a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	212	3.341.274	2.829.981
	b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	213	1.490.709	1.191.969
52 (dio)	1/ Troškovi poreza	214	121.419	71.112
52 (dio)	2/ Troškovi doprinosa za penzije	215	842.841	704.885
52 (dio)	3/ Troškovi doprinosa	216	526.449	415.972
	7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	217		

580, 581, 582, 589 (dio)	a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	218		
584, 589 (dio)	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtne imovine (osim finansijske)	219		
57, 591 i 592	**8. Ostali rashodi iz poslovanja**	220	372.135	111.965
	I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	221	**1.261.017**	**1.691.896**
	9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	222	1.107	3.600
660 (dio)	a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	223		
661 (dio)	b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	224		
669 (dio)	c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica	225	1.107	3.600
	10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (227 do 229)	226	542	10.416
660 (dio)	a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica	227		
661 (dio)	b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica	228		
662 (dio), 663 (dio), 664 (dio), 669 (dio)	c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	229	542	10.416
	11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	230		
660 (dio)	a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	231		
661 (dio)	b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica	232		
662 (dio), 663 (dio), 664 (dio), 669 (dio)	c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	233		
	12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine (235-236)	234		
683, 685	a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	235		

583, 585	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	236		
	13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	237	884.693	760.321
560	a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	238		
561	b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima	239		
562, 563, 564, 569	c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	240	884.693	760.321
	II. Finansijski rezultat (222+226+230+234–237)	241	**-883.044**	**-746.305**
	III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	242	**377.973**	**945.591**
690 – 590	IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno	243		
	V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	244	**377.973**	**945.591**
	14. Poreski rashod perioda (246+247)	245		
721	1. Tekući porez na dobit	246		
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	247		
	15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	248	**377.973**	**945.591**
	VI. BRUTO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/ (250 do 257)	249	17.370	-33.968
330	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	250		
331	2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	251		
332	3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	252	17.370	-33.968
333	4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknadaaktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	253		
334	5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva	254		
335	6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje	255		
336	7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	256		
337	8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	257		

	VII. ODLOŽENI PORESKI RASHODI ILI PRIHODI PERIODA U VEZI SA DRUGIM STAVKAMA REZULTATA /POVEZANIM SA KAPITALOM/	258		
	VIII. **NETO REZULTAT DRUGIH STAVKI REZULTATA /POVEZANIH SA KAPITALOM/** (249-258)	259	17.370	-33.968
	IX. NETO SVEOBUHVATNI REZULTAT (248+259)	260	**395.343**	**911.623**
	X. ZARADA PO AKCIJI	261	0,053	0,133
	1. Osnovna zarada po akciji	262	0,053	0,133
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	263		
	XI. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRAVNOG LICA	264		
	XII. NETO REZULTAT KOJI PRIPADA UČEŠĆIMA KOJI NE OBEZBEĐUJU KONTROLU	265		

Analitičko sagledavanje kretanja i uticaja pojedinih prihoda i rashoda na rezultat poslovanja u periodu 01.01. – 31.12. 2023. godine upoređen sa ostvarenjem iz istog perioda prošle godine, dat je u tabeli 25.

Tabela 25. Analitičko sagledavanje uticaja pojedinih prihoda i rashoda

r.b	opis	Izvršenje I-XII 2023.g.	Izvršenje I-XII 2022.g	Index
I	**Ukupni prihodi**	**11.368.361**	**10.341.515**	**110**
1.	Prihodi iz lokalnog saobraćaja	1.342.219	1.246.902	108
2.	Prihodi iz međunarodnog saobraćaja	2.000.491	1.504.379	133
3	Prihod od usluga trećim licima	373.878	328.112	114
4	Prihod od prodaje robe	222	158	141
5.	Subvencije Države	7.558.593	7.176.308	105
6.	Drugi poslovni prihodi	29.075	18.765	155
7.	Prihodi od kamata, dividend i kursnih razlika	1.649	14.016	12
8.	*Ostali prihodi	62.234	52.875	118
II	**Ukupni rashodi**	**10.990.388**	**9.395.924**	**117**
1.	Nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala	899.661	1.003.079	90
2.	Troškovi zarada i ostalih naknada	4.831.983	4.021.950	120
3.	Troškovi proizvodnih usluga	1.663.158	1.391.265	120
4.	Troškovi amortizacije i rezervisanja	1.727.062	1.592.865	108
5.	Troškovi premija osiguranja	172.004	165.788	104
6.	Troškovi izvršenih sudskih	45.857	36.356	126

	rješenja			
7.	Troškovi kamata i kursnih razlika	884.693	760.321	116
8.	**Ostali rashodi	765.970	424.300	181
III	**Dobit prije oporezivanja**	**377.973**	**945.591**	**40**

* U tabeli iznos "ostali prihodi" je prikazan kao zbir konta: prihodi od smanjenja obaveza (33 EUR), prihodi po osnovu naknade štete (57.810 EUR) i prihodi po osnovu ukidanja rezervisanja (4.391 EUR).
** U tabeli iznos "ostalih rashoda" je prikazan kao zbir konta koji je odnose na nematerijalne troškove bez troškova premija osiguranja i troškova izvršenih sudskih rješenja (393.835 EUR) i ostale rashode iz poslovanja (372.135 EUR).

10.1 PRIHODI

Ukupni prihodi Željezničkog prevoza u periodu 01.01. – 31.12. 2023. godine ostvareni su u iznosu od 11.368.361 EUR i isti su veći za 10% u odnosu na uporedni period.

Strukturu ukupnih prihoda čine: prihodi od prodaje-neto prihod (u koje spadaju prihodi iz lokalnog saobraćaja, prihodi iz međunarodnog saobraćaja, prihodi od usluga trećim licima i prihodi od prodajnih obrazaca), ostali prihodi iz poslovanja (u koje spadaju ostali prihodi iz redovnog poslovanja i ostali prihodi od poslovanja), prihodi po osnovu učešća u kapitalu, prihodi od kamata i prihodi od kursnih razlika. Navedeni prihodi su prikazani na sledeći način, i to:

10.1.1 Prihodi od prodaje – neto prihod

U prihode od prodaje – neto prihod u iznosu od 3.716.810 EUR spadaju:

- prihodi iz lokalnog saobraćaja u iznosu 1.342.219 EUR i veći su za 8% u odnosu na uporedni period;
- prihodi iz međunarodnog saobraćaja u iznosu 2.000.491 EUR, i veći su za 33%;
- prihodi od usluga trećim licima u iznosu 373.878 EUR i isti su veći za 14% u odnosu na uporedni period, a najvećim dijelom se odnose na fakturisanje, i to: električne energije ŽICG po protokolu; angažovanja autobusa uslijed nastalih šteta prema ŽICG; voznih karata za radnike ŽICG; nadokade štete usled vanrednih događaja i zaustavljanja vozova (ŽICG); usluge manevrisanja, angažovanja lokomotiva, održavanja Navision sistema, potrošnja goriva, rad saobraćajno-transportnih otpremnika (Montecargo); prodaja rashodovanih lokomotiva po osnovu javnog nadmetanja i starog željeza (Centar za reciklažu), naknada štete po ugovoru (Želvoz) i zakup poslovnog prostora. Prihodi iz lokalnog i međunarodnog saobraćaja u 2023-oj godini u odnosu na uporedni period su veći uglavnom zbog veće potražnje za uslugama u željezničkom saobraćaju, kao i povećanja cijena rezervacija za ležaje i postelje u međunarodnom saobraćaju.

10.1.2 Ostali prihodi iz poslovanja

U ostale prihode iz poslovanja u iznosu od 7.649.902 EUR, spadaju:

a) ostali prihodi iz redovnog poslovanja u iznosu od 7.587.668 EUR. U ove prihode se spadaju:
- prihodi od subvencija Države po osnovu obaveze javnog prevoza, koji su u izvještajnom periodu iznosili 7.558.593 EUR i veće su za 5% u odnosu na uporedni period. Iste su utvrđene Budžetom Crne Gore. Mjesečni iznos subvencije iznosio je 525.000 EUR. U okviru ukupnog iznosa subvencije sadržane su i uplate od strane ministarstva finansija u iznosu od

1.258.593 EUR za dvije rate EBRD kredita, i iste neće biti predmet konverzije duga u akcijski kapital. U strukturi ukupnih prihoda učestvuju sa oko 66%.

- drugi poslovni prihodi u iznosu od 29.075 EUR, a koji se sastoje od: prihoda od zakupnina u iznosu od 10.979 EUR i ostalih poslovnih prihoda (vanredni prihodi) u iznosu od 18.096 EUR, a koji se uglavnom odnose na naplatu potraživanja po izvršnim rješenjima, kao i uplate Zavoda za zapošljavaje CG za zaposlene preko Agencije za zapošljavanje.

b) ostali prihodi od poslovanja u iznosu od 62.234 EUR, prihoda od smanjenja obaveza u iznosu od 33 EUR, prihoda po osnovu naknade štete po sporazumima (D-security) i izvršnim presudama (ŽICG) u iznosu od 57.810 EUR i prihoda po osnovu ukidanja rezervisanja u iznosu od 4.391 EUR

10.1.3 Prihodi po osnovu ušešća u kapitalu

U prihode po osnovu učešća u kapitalu spadaju prihodi od dividendi u iznosu od 1.107 EUR, a koji se odnose na isplatu dividende od Eurofime, međunarodne institucije koja se bavi finansiranjem i kreditiranjem željezničkih preduzeća u Evropi, a kod koje Društvo posjeduje 156 akcija.

10.1.4 Prihodi od kamata

Prihodi od kamata i kursnih razlika iznose 542 EUR, a sastoje se od prihoda od kamata po osnovu oročenih depozita.

10.2. TROŠKOVI

U periodu 01.01. – 31.12. 2023. godine ostvareni su ukupni troškovi u iznosu 7.430.938 EUR, i isti su veći za 17% u odnosu na isti period prošle godine.

Strukturu ukupnih troškova čine: troškovi poslovanja (u koje spadaju nabavna vrijednost prodate robe i troškovi materijala), ostali troškovi poslovanja (u koje spadaju rezervisanja i ostali poslovni rashodi), amortizacija, troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (u koje spadaju neto troškovi zarada, naknada zarada i troškovi poreza, troškovi doprinosa za penzije i troškovi ostalih doprinosa), ostali rashodi iz poslovanja i rashodi po osnovu kamata i kursnih razlika.

10.3.1 Troškovi poslovanja

U troškove poslovanja koji iznose 4.901.577 EUR spadaju:

a) ***nabavna vrijednosti prodate robe i troškovi materijala*** u iznosu od 899.661 EUR manji su za 10% u odnosu na uporedni period, a u ukupnim rashodima učestvuju sa oko 8%. Isti se sastoje od: nabavne vrijednosti prodate robe u iznosu od 0 EUR, i troškova materijala u iznosu od 899.661 EUR.

U okviru pozicije troškovi materijala u bilansu uspjeha pojedinačno su sadržani troškovi materijala za izradu u iznosu od 106.199 EUR, zatim troškovi rezervnih djelova 208.197 EUR, troškovi alata i inventara u upotrebi 62.693 EUR, troškovi otpisa iz 051 magacina 350 EUR, troškovi električne energije 414.006 EUR (u okviru kojih su troškovi visokog napona 326.588 EUR i distributivna električna energija 87.418 EUR), utrošak vode 2.678 EUR, troškovi goriva 66.396 EUR i utrošak maziva 39.142 EUR;

b) ***ostali troškovi poslovanja (rezervisanja i ostali poslovni rahodi)*** u iznosu od 2.428.042 EUR veći su za oko 26% u odnosu na uporedni period, a u ukupnim rashodima učestvuju sa oko 22%. Navedeni troškovi su prikazani na sledeći način, kako slijedi:

- rezervisanja za posmatrani period iznose 153.188 EUR, a u koje spadaju troškovi rezervisanja za otpremnine u iznosu od 41.588 EUR i troškovi rezervisanja za sudske sporove u iznosu od 111.600 EUR);
- ostali poslovni rashodi iznose 2.274.854 EUR, a odnose se na troškove proizvodnih usluga i nematerijalne troškove.

U troškove proizvodnih usluga u iznosu od 1.663.158 EUR spadaju:

1. troškovi transpotrnih usluga u iznosu od 411.028 EUR, a u koje spadaju troškovi trasa 112.303 EUR, troškovi drumskog prevoza 38.063 EUR, troškovi teretnog prevoza 20.815 EUR, troškovi manevre 23.602 EUR, troškovi angažovanja 644 lokomotiva od Montecarga 204.886 EUR, troškovi ptt usluga 11.359 EUR;
2. troškovi usluga održavanja u iznosu od 1.210.793 EUR, a u koje spadaju troškovi održavanja voznih sredstava u iznosu od 1.168.246 EUR, troškovi održavanja informacionog sistema u iznosu od 30.546 i troškovi održavanja sredstava za rad u iznosu od 12.001 EUR;
3. troškovi zakupa depoa u iznosu od 34.800 EUR;
4. troškovi reklame u iznosu od 4.432 EUR;
5. troškovi oglasa u iznosu od 2.105 EUR;

U nematerijalne troškove u iznosu od 611.696 EUR spadaju:

1. troškovi neproizvodnih usluga u iznosu od 40.888 EUR, a u koje spadaju periodični ljekarski pregledi 4.475 EUR, usluge čišćenja (deponovanje otpada) 9.550 EUR, usluge eksterne revizije 8.200 EUR i usluge savjetovanja (advokatske i konsultantske usluge, seminari, i dr.)18.663 EUR;
2. troškovi reprezentacije u iznosu 55.210 EUR, a u koje spadaju troškovi reprezentacije u zemlji 45.143 EUR (u koje najvećim dijelom spadaju troškovi vaučera za zaposlene od Domaće trgovine-Aroma doo u iznosu od 31.653 EUR) i troškovi perioda za pdv bez prava na odbitak 10.067 EUR;
3. troškovi premija osiguranja u iznosu 172.004 EUR, koje se odnose na Lovćen osiguranje, tj. osiguranje voznih sredstava i osiguranje putnika;
4. troškovi platnog prometa (provizije banaka) u iznosu od 56.479 EUR, a u koje spada platni promet u zemlji 34.234 EUR i platni promet u inostranstvu 22.245 EUR;
5. troškovi članarina u poslovnim udruženjima u iznosu od 24.541 EUR; Članarine se odnose na članstva u međunarodnim udruženjima (UIC Paris; Cit International, FTE, FIP) kao i na članstvo u Uniju poslodavaca Crne Gore;
6. ostali nematerijalni troškovi u iznosu od 262.574 EUR, a isti se sastoje od: troškova izvršenih sudskih rješenja i taksi za sudske troškove 45.857 EUR, troškova obezbeđenja imovine, troškova angažovanja viljuškara i kranova, transport novca, obračun plata za radnike zaposlene preko Agencije za posredovanje u zapošljavanju i dr. u ukupnom iznosu od 122.671 EUR, troškova naknada štete (renta) EUR 39.497, troškova za razne takse i naknade EUR 11.437 (u koje najvećim dijelom spadaju takse za održavanje registrovanog kapitala kod Centralnog klirinškog depozitarnog društva, takse Komisiji za tržište kapitala, takse privrednog suda i razne takse za upravu prihoda i carina), troškova špedicije 7.233 EUR, troškova obuke 2.420 EUR, troškova stručne literature 1.826 EUR (pretplate na časopise, katalog propisa, službeni list, i dr.), troškova donacija 3.000 EUR (voz neprebola), troškova sponzorstva 8.930 EUR (sindikati), troškova perioda (licence) 17.314 EUR, troškova registracije drumskih vozila 720 EUR, isplate po kolektivnom ugovoru 1.350 EUR i troškovi izdvajanja za Crveni krst 319 EUR;

c) ***amortizacija*** u iznosu od 1.573.874 EUR. Isti su ostali na istom nivou u odnosu na uporedni period. U strukturi ukupnih rashoda čine oko 14%. U okviru ove pozicije iskazani su troškovi amortizacije, a obračunati su na osnovu nabavne vrijednosti osnovnih sredstava i stope amortizacije osnovnih sredstava.

10.2.2 Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih primanja

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih primanja iznose 4.831.983 EUR-a i isti su veći za oko 20 % u odnosu na uporedni period zbog primjene novog Kolektivnog ugovora od avgusta 2023. godine. U strukturi ukupnih rashoda učestvuju sa oko 44%. U okviru ove bilansne pozicije sadržani su:

a) ***neto troškovi zarada i naknada zarada i ostali lični rashodi*** u iznosu od 3.341.274 EUR,

b) ***troškovi poreza i doprinosa*** u iznosu od 1.490.709 EUR, a koji se sastoje od:

- troškova poreza u iznosu od 121.419 EUR,
- troškova doprinosa za penzije u iznosu od 842.841 EUR, i
- ostalih troškova doprinosa u iznosu od 526.449 EUR.

10.2.3 Ostali rashodi iz poslovanja

Ostali rashodi iz poslovanja su iznosili 297.121 EUR, u koje spadaju rashodi po Odluci br. 5530/3 od 05.07.2023. godine, a po osnovu direktnog otpisa potraživanja za bolovanja preko 60 dana u iznosu od 207.940 EUR i rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja za porodiljsko i roditeljsko bolovanje u iznosu od 77.784 EUR i troškovi iz ranijeg perioda u iznosu od 11.397 EUR, a odnose se na premije osiguranja po osnovu osiguranja putnika iz prethodnog perioda (2022. godina), kao i troškovi električne energije iz decembra 2022. godine.

10.2.4 Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite

Rashodi kamata i kursnih razlika su iznosili 884.693 EUR i sastoje se od troškova kamata po osnovu EBRD kredita 127.198 EUR, troškova kamata po osnovu kredita EUROFIME 31.076 EUR, ostalih kamata po osnovu dužničko-povjerilačkih odnosa 139.030 EUR (u koje najvećim dijelom spadaju kamate po izvršnim rješenjima-presude sa ŽICG), i troškova kamata po osnovu obaveza za poreze i doprinose prema Upravi prihoda i carina u iznosu od 587.389 EUR.

10.2.5 REZULTAT REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA

Društvo je u posmatranom periodu ostvarilo dobitak prije oporezivanja u iznosu od 377.973 EUR-a, odnosno 60% manje u odnosu na uporedni period. U okviru kategorije prihoda evidentan je rast prihoda iz lokalnog i međunarodnog saobraćaja za oko 590.000 EUR u odnosu na uporedni period, dok su subvencije po osnovu obaveze javnog prevoza bile takođe veće za 300.000 EUR u odnosu na uporedni period.

ANALIZA BILANSA STANJA

Bilans stanja koji dajemo u narednoj tabeli prikazuje na dan 31.12.2023. godine stanje sredstava (aktiva) i izvora iz kojih potiču ta sredstava (pasiva), i isti se može još i nazvati izvještajem o finansijskom položaju Društva, obzirom da pokazuje na koji su način sredstva Društva (kratkoročna, dugoročna ili stalna imovina) osigurana kroz kredite (kratkoročne i dugoročne obaveze) i vlastiti kapital.

Tabela 26. Bilans stanja na dan 31.12.2023.god

Grupa računa, račun	POZICIJA	Redni broj	Iznosi		
			Tekuća godina	Prethodna godina	
				Kranje stanje 31.12.2022 g.	Početno stanje 01.01.2022.g.
1	2	3	5		7
	AKTIVA				
00	**A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL**	001			
	B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	002	**23.072.607**	**22.974.821**	**23.867.418**
01	I NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	003	3.577	4.577	55.987
010	1. Ulaganja u razvoj	004			
011 i 014	2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	005	3.577	4.577	55.987
012	3. Goodwill	006			
016 i 015	4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi	007			
	II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	008	22.786.737	22.695.658	23.491.412
020 i 022	1. Zemljište i objekti	009	3.501.193	3.546.551	3.591.910
023, 027 (dio)	2. Postrojenja i oprema	010	18.278.076	18.137.089	18.882.935
	3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	011	981.313	985.863	990.412
024	3.1. Investicione nekretnine	012	978.393	982.898	987.402
021 i 025	3.2. Biološka sredstva	013			
026 i 029	3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	014	2.920	2.965	3.010
028 i 027	4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	015	26.155	26.155	26.155
	III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	016	282.293	274.586	320.019
030, 039(dio)	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	017			
033(dio), 039(dio)	2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	018			
031(dio), 032(dio), 039(dio)	3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	019	159.416	142.046	176.014
033(dio), 039(dio)	4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)	020			
031(dio), 032(dio)	5.Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	021			
032(dio), 034, 035, 036, 039(dio)	6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrednosti)	022			
038, 039(dio)	7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	023	122.877	132.540	144.005
288	**C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA**	024			
	D. OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	025	**9.678.174**	**7.359.766**	**9.410.825**
	I. ZALIHE (027 do 030)	026	**2.796.910**	**2.685.807**	**2.529.280**
10	1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni djelovi, sitan inventar i auto gume)	027	2.764.131	2.579.651	2.518.340
11	2. Nedovršena proizvodnja	028			
12 i 13	3. Gotovi proizvodi i roba	029	2.996	3.224	3.595
15	4. Dati avansi	030	29.783	102.932	7.345

	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	031	4.496.615	3.864.882	6.027.943
202, 203, 209(dio)	1. Potraživanja od kupaca	032	3.227.927	3.118.762	4.267.056
200, 209(dio)	2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	033			
201, 209(dio)	3. Potraživanja od ostalih povezanih lica	034			
	4. Ostala potraživanja (036+037+038)	035	1.268.688	746.120	1.760.887
223	4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	036			
27	4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	037	899.641	132.873	1.241.045
21, 22, osim 223	4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	038	369.047	613.247	519.842
	III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	039	1.860.599	235.135	222.805
236(dio)	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namenjeno trgovanju	040			
237	2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udeli	041			
23 osim 236(dio) i osim 237	3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	042	1.860.599	235.135	222.805
24	IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	043	524.050	573.942	630.797
04	V. STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	044			
28 osim 288	**E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA**	045	97.834	106.380	115.929
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	046	**32.848.615**	**30.440.967**	**33.394.172**
	PASIVA				
	A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	101	**15.406.125**	**15.010.782**	**14.099.159**
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102	37.574.367	37.574.367	37.574.367
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103			
320	III. EMISIONA PREMIJA	104			
	IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	105	3.518.539	3.501.169	3.535.137
321	1. Zakonske rezerve	106			
322(dio)	2. Statutarne rezerve	107			
322(dio)	3. Druge rezerve	108			
330 i potr. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335 i 336	4. Pozitivne revalorizacione rezerve i nerealizovani dobici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	109	3.518.539	3.535.137	3.655.169
dugov. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335 i 336	5. Negativne revalorizacione rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	110		33.968	120.032
	VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	111	-25.686.781	-26.064.756	-27.010.345
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	112	2.497.859	1.552.268	685.281
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	113	377.973	945.591	866.987
350	3. Gubitak ranijih godina	114	28.562.613	28.562.613	28.562.613
351	4. Gubitak tekuće godine	115			
	VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	116			
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	117	**3.189.757**	**2.640.095**	**3.893.788**

	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	118	368.453	284.205	338.628
404(dio)	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	119	206.553	170.905	172.076
400(dio)	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	120			
40, sem 400 i 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	121	161.900	113.300	166.552
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	122	2.821.304	2.355.890	3.555.160
414, 415	1. Dugoročni krediti	123	2.795.610	2.305.506	3.458.259
41 bez 414, 415	2. Ostale dugoročne obaveze	124	25.694	50.384	96.901
498	**C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE**	125			
495(dio)	**D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE**	126			
	E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	127	**14.252.733**	**12.790.090**	**15.401.225**
467	I KRATKOROČNA REZERVISANJA	128			
	II KRATKOROČNE OBAVEZE (130 do 137)	129	14.252.733	12.790.090	15.401.225
422(dio), 423(dio), 424(dio), 425(dio), 426 i 429(dio)	1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	130	120.859	157.696	74.369
422(dio), 423(dio), 424(dio), 425(dio) i 429(dio)	2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	131	1.438.467	1.152.753	1.152.753
430	3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	132			
433 i 434	4. Obaveze prema dobavljačima	133	3.556.915	3.240.615	4.908.590
439(dio)	5. Obaveze po menicama	134			
420 i 431	6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	135			
421 i 432	7. Obaveze prema ostalim povezanim licima	136			
	8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	137	9.136.492	8.239.026	9.265.513
439(dio)	8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	138	947.369	933.602	990.438
45 i 46	8.2. Ostale kratkoročne obaveze	139	8.189.123	7.305.424	8.269.059
47,48 osim 481	8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	140			
481	8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	141			6.016
427	8.5. Obaveze po osnovu sredstava namjenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	142			
490, 491, 494, 495(dio), 496, 497 i 499	**F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA**	143			
	G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	144	**32.848.615**	**30.440.967**	**33.394.172**

10.3 STRUKTURA AKTIVE

Ukupna aktiva Društva na dan 31.12.2023. godine iznosila je 32.848.615 EUR, što je za oko 8% više u odnosu na uporedni period. U daljem tekstu je prezentovana struktura aktive, a koja se sastoji od: „stalne imovine“, „obrtnih sredstava“ i „aktivnih vremenskih razgraničenja“.

10.3.1 Stalna imovina

Stalna imovina iskazana je u iznosu od 23.072.737 EUR. Udio stalne imovine u aktivi i je oko 70%. U odnosu na uporedni period povećana je za oko 0,4%. Stalna imovina se sastoji od nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, oprema i bioloških sredstava i dugoročnih finansijskih plasmana i dugoročnih potraživanja. Navedena stalna imovina se prikazuje na sledeći način, i to:

a) ***nematerijalna ulaganja*** u iznosu od 3.577 EUR, a odnose se na softver za CAF;

b) ***nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva*** u iznosu od 22.786.737 EUR, u okviru kojih su sadržani:

- zemljište i objekti 3.501.193 EUR,
- postrojenja i oprema 18.278.076 EUR,
- ostala ugrađena oprema, alati i oprema 981.313 EUR (u koju spadaju investicione nekretnine 978.393 EUR i ostala nepomenuta stalna sredstva 2.920 EUR),
- avansi za nekretnine, postrojenja i opremu 26.155 EUR;

c) ***dugoročni finansijski plasmani i dugoročna potraživanja*** u iznosu od 282.293 EUR, u okviru kojih su sadržani:

- učešće u kapitalu u iznosu od 159.416 EUR (finansijska sredstva raspoloživa za prodaju koja se odnose na akcije kod Hipotekarne banke AD, NLB banke AD i akcije Eurofime);
- ostali dugoročni plasmani i potraživanja u iznosu od 122.877 EUR u koje spadaju krediti zaposlenih po osnovu datih stambenih kredita koji su odobreni sa rokom otplate od 2 do 20 godina i sa godišnjom kamatnom stopom od 0% do 2,5%. U izvještajnom periodu naplaćena sredstva po osnovu datih stambenih kredita iznose 9.663 EUR.

10.3.2 Obrtna sredstva

Obrtna sredstva iznosila su 9.678.174 EUR. Udio obrtnih sredstava u aktivi je oko 29% odnosno oko 31% više nego u uporednom periodu. Razlog povećanja obrtnih sredstava u najvećoj mjeri ogleda se u kreditu dobijenom od EUROFIME u iznosu od 2.000.000 EUR za investicione opravke voznih sredstava. Obrtna sredstva se sastoje od zaliha, kratkoročnih potraživanja, kratkoročnih finansijskih plasmana, gotovine na računima i u blagajni. Navedena obrtna sredstva se prikazuju na sledeći način, i to:

a) ***zalihe*** u iznosu od 2.796.910 EUR, u koje spadaju: zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni djelovi, alat, inventar na zalihama i u upotrebi) 2.764.131 EUR, gotovi proizvodi i roba 2.996 EUR i dati avansi 29.783 EUR.

b) ***kratkoročna potraživanja*** u iznosu od 4.496.615 EUR, u koja spadaju:

- potraživanja od kupaca u iznosu od 3.227.927 EUR, a u koja spadaju potraživanja od kupaca u zemlji 306.617 EUR; kupci u zemlji za stanarine 38.732 EUR, kupci u inostranstvu 2.881.676 EUR (najveći dio ovih potraživanja se odnose na potraživanja po osnovu kontokotentnog obračuna sa INO upravama i iznose 2.314.901 EUR). U potraživanja od kupaca u zemlji najvećim dijelom spadaju potraživanja koja se odnose na: ŽICG u iznosu od 118.020 EUR, OŽVS u iznosu od 90.705 EUR i Montecargo u iznosu od 25.177 EUR. Ukupno potraživanje po fakturama u izvještajnom periodu po kupcima u zemlji iznosilo je 394.448 EUR, dok je ukupno naplaćeno potraživanje po istom iznosilo 343.564 EUR.

Najveća naplaćena potraživanja se odnose na: ŽICG u kompenzovanom iznosu od 133.106 EUR, dok je vrijednost potraživanja po fakturama iznosila 184.401 EUR; Montecargo u kompenzovanom iznosu od 110.817 EUR, dok je vrijednost po fakturama iznosila 65.458 EUR; Centar za reciklažu u iznosu od 33.135 EUR, dok je vrijednost po fakturama iznosila 105.285 EUR; U potraživanja od kupaca u inostranstvu najvećim dijelom spadaju: potraživanja od Željeznica Srbije po kontokorentnom obračunu u iznosu od 1.619.287 EUR; potraživanja od Srbijavoza po kontokorentnom obračunu u iznosu od 209.430 EUR; potraživanja od Željeznica Srbije po osnovu opravke kola u iznosu 510.284 EUR; Željeznice Makedonije 166.122 EUR; Želvoz 48.938 EUR; Potraživanja i obaveze po osnovu kontokorentnog obračuna sa Željeznicama Srbije i Srbijavozom čine 78% ukupnog prometa po osnovu kontokorentnog obračuna sa INO upravama. Potraživanja i obaveze sa Željeznicama Srbije i Srbijavozom po kontokorentnim obračunima su usaglašena, ali sa ovim upravama nisu usaglašena potraživanja Željeznica Srbije i Srbijavoza prema ŽPCG za iznos kamata koje ŽPCG ne priznaje, tj. nema uknjiženo. Željeznica Srbije je kamate obračunala za period 2007-2014. godine na saldacione obračune (potraživanja Željeznica Srbije u iznosu od 707.448 EUR do 2007. godine), koji su prenešeni Diobenim bilansom 02.07.2008. godine sa Željeznica Crne Gore na ŽPCG. Kamate Željeznica Srbije iznose 121.404 EUR, a kamate Srbijavoza a.d. iznose 252.049 EUR (iznos koji je Željeznica Srbije prenijela Srbijavozu nakon restrukturiranja Željeznica Srbije 2015. godine). Prilikom restrukturiranja Željeznica Srbije, između sva tri preduzeća (ŽS, SV i ŽPCG) potpisana su dva ugovora, i to: Ugovor o preuzimanju duga u iznosu 449.461,18 EUR (usaglašeno potraživanje ŽPCG prema novonastalom preduzeću Srbijavoz po kontokorentnim obračunima za period 08/2012-10/2015) i Ugovor o ustupanju potraživanja u iznosu od 741.208,10 EUR (usaglašeni dug ŽPCG prema novonastalom preduzeću Srbijavoz po kontokorentnim obračunima za period 10/2012-12/2015). Od nastanka Željeznica Crne Gore, kao i od momenta nastanka ŽPCG, sa Željeznicama Srbije je održano nekoliko sastanaka nakon kojih su su potpisivani Protokoli o međusobnom usaglašavanju potraživanja i obaveza u kojima su obostrano konstatovana sva usaglašena i neusaglašena potraživanja i obaveze. Usaglašena potraživanja i obaveze su se odnosila na kontokorentne i saldacione obračune, i dijelom na opravke kola i štete, dok su se neusaglašena potraživanja odnosila na opravke kola i štete, kao i na kamate na saldacione obračune. Sa Srbijavozom je 30.12.2022. godine potpisan Bilateralni dokument o izmirenju putem prebijanja međusobnih obaveza i potraživanja po osnovu kontokorentnih obračuna, tako da su se obaveze i potraživanja ŽPCG prema Srbijavozu po evidentiranju istog smanjila za 1.298.192 EUR. Takođe je sa Srbijavozom potpisan još jedan Bilateralni dokument o izmirenju putem prebijanja međusobnih obaveza i potraživanja dana 25.12.2023. godine, a koja se odnose na kontokorentni obračun i opravke kola i štete na teritorijama ŽPCG i Srbijavoza u iznosu od 178.267 EUR. Nakon evidentiranog Bilateralnog dokumenta potraživanja prema Srbijavozu po kontokorentnim obračunima na dan 31.12.2023. godine su iznosila 209.430 EUR, a potraživanja prema Srbijavozu po osnovu opravke kola i štete iznose 0 EUR. U narednom periodu neophodno je uložiti dodatne napore u vezi sastanaka sa predstavnicima ŽPCG i Željeznica Srbije i u vezi usaglašavanja neusaglašenih međusobnih obaveza i potraživanja;

- ostala potraživanja u iznosu od 1.268.688 EUR (u koja spadaju potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost 899.641 EUR (kredit PDV-a, koji je u februaru 2024 godine smanjen za iznos 551.538 EUR, po Rješenju poreske uprave, odnosno izvršen je preusmjer kredita PDV-a za navedeni iznos na smanjenje obaveza po osnovu poreza i doprinosa) i ostala nepomenuta potraživanja 369.047 EUR, a koja se najvećim dijelom odnose na obaveze po osnovu neto porodiljskog bolovanja koje se refundira i obaveze po osnovu neto bolovanja preko 60 dana koje se refundira);

c) ***kratkoročni finansijski plasmani*** u iznosu od 1.860.599 EUR, u koje spadaju oročeni depoziti kod CKB banke AD; Navedeni depoziti potiču od kredita EUROFIME.

d) ***gotovina na računima i u blagajni*** u iznosu od 524.050 EUR, od čega se na tekuće račune kod poslovnih banaka odnosi 413.807 EUR, stanje blagajne 27.334 EUR i stanje na deviznim računima kod poslovnih banaka 82.909 EUR.

10.3.3 Aktivna vremenska razgraničenja

U okviru bilansne pozicije aktivna vremenska razgraničenja koja su iznosila 97.834 EUR spadaju unaprijed plaćene premije u iznosu od 88.503 EUR, koje se odnose na premije Lovćen osiguranja i ostala aktivna vremenska razgraničenja u ukupnom iznosu od 9.331 EUR, a koje se odnosi na razgraničenje po osnovu unaprijed plaćene provizije po EBRD kreditu dobijenom za nabavku CAF-ovih vozova.

10.4 STRUKTURA PASIVE

Ukupna pasiva Društva na dan 31.12.2023. godine iznosila je 32.848.615 EUR, što je za oko 8% više u podnosu na uporedni period. U daljem tekstu je prezentovana struktura pasive, a koja se sastoji od: „kapitala“, „dugoročnih rezervisanja i dugoročnih obaveza“ i „kratkoročnih rezervisanja i kratkoročnih obaveza“.

10.4.1 Kapital

Kapital Društva se sastoji od osnovnog kapitala uvećanog za iznos revalorizacionih rezervi i umanjenog za iznos neraspoređenog (akumuliranog) gubitka (neraspoređeni gubitak iz ranijih godina), odnosno, na dan 31.12.2023. godine kapital je iznosio 15.406.125 EUR. Navedene kategorije kapitala su prikazane na sledeći način, i to:

a) ***osnovni kapital*** Društva prema podacima iz Registra akcionara koji vodi Centralno klirinško depozitarno društvo (CKDD) iznosi 37.574.367 EUR i podijeljen je na 7.114.635 akcija nominalne vrijednosti 5,28127800 EUR po akciji.
Vlasnička struktura osnovnog kapitala na dan 31.12.2023. godine prema registru Centralnog klirinškog depozitarnog društva (CKDD), data je u tabelarnom pregledu koji slijedi:

Tabela 27. Vlasnička struktura osnovnog kapitala

Ime i prezime/Naziv	**broj akcija/udjela**	**% učešće u vlasništvu**
Država Crna Gora	6.459.640	90,7937
Fizička lica	315.993	4,4415
Otvoreni investicioni fond "TREND"	169.305	2,3797
Republički fond PIO	69.306	0,9741
Otvoreni investicioni fond "MONETA"	48.117	0,6763
Zavod za zapošljavanje Crne Gore	27.635	0,3884
HB AD/HB - Zbirni kastodi račun 1	9.699	0,1363
CKB AD/CKB - Zbirni kastodi račun 1	4.018	0,0565
UNIPRED - BIJELO POLJE	3.863	0,0543
Ostalo	7.059	0,0992
UKUPNO:	**7.114.635**	**100,00**

b) ***rezerve*** na dan 31.12.2023. godine iznosile su 3.518.539 EUR, i povećane su za oko 0,5% u odnosu za na uporedni period kada su iznosile 3.501.169 EUR. Rezerve predstavljaju dio kapitala nastao procjenama vrijednosti imovine Društva iznad troškova nabavke.
Efekat na rezervama odnosi se na pozitivne revalorizacione rezerve u iznosu 17.370 EUR, odnosno na pozitivne efekte revalorizacije hartija od vrijednosti Hipotekarne banke u tekućem periodu.

c) ***neraspoređeni gubitak*** na dan 31.12.2023. godine iznosio je 25.686.781 EUR, dok je na dan 01.01.2023 godine isti iznosio 26.064.754 EUR. Društvo je na dan 31.12.2023. godine evidentiralo kamate po osnovu poreza i doprinosa za 2022 i 2023. godinu, ali je kamate po osnovu poreza i doprinosa za 2022. godinu evidentiralo preko korekcije početnog stanja (MRS 8) u iznosu od 582.343 EUR, tako da iznos neraspoređenog gubitka na dan 31.12.2022. godine, koji je iznosio 25.482.411 EUR, sada na dan 31.12.2022. godine iznosi 26.064.754 EUR. U tekućem periodu „Željeznički prevoz Crne Gore" AD Podgorica je u izvještajnoj 2023. godini ostvario dobitak u poslovanju u iznosu od 377.973 EUR, tako da je neraspoređeni gubitak na dan 31.12.2023. godine smanjen i iznosi 25.686.781 EUR.

10.4.2 Dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze

Bilansna pozicija dugoročna rezervisanja i dugoročne obaveze iznosi 3.189.757 EUR, a sastoji se od:

- dugoročnog kredita kod EBRD banke u iznosu od 1.152.753 EUR. Za kreditna zaduženja Vlada je dala garancije;
- dugoročnog kredita kod EUROFIME banke u iznosu od 1.642.857 EUR;
- dugoročnih rezervisanja u iznosu od 368.453 EUR, a koja se sastoje od rezervisanja za otpremnine u iznosu od 206.553 EUR i rezervisanja za ostale sudske predmete koji su u toku u iznosu od 161.900 EUR;
- dugoročnih obaveza po osnovu zakupa u iznosu od 25.694 EUR. Na osnovu sporazuma o ustupanju na privremeno korišćenje „Geismar" vozila sa OŽVS od 29.11.2013. godine, OŽVS ispostavlja mjesečne fakture (30 EUR po danu) na osnovu istog. S obzirom da se međunarodni standard finansijskog izvještavanja tj. MSFI 16 - lizing u 2021 godini izmijenio, odnosno podrazumijeva drugačiju primjenu standarda u načinu knjiženja troškova zakupa, formirana je obaveza po osnovu zakupa prema OŽVS za 5 godina, Takođe, na osnovu Aneksa III Sporazuma o regulisanju međusobnih prava i obaveza po osnovu korišćenja prostora sa ŽICG od 01.07.2021. godine, ŽICG ispostavlja mjesečne fakture za korišćenje prostorija u iznosu od 1.275,44 EUR bez pdv-a na osnovu istog. S obzirom na pomenutu promjenu i primjenu standarda MSFI 16, formirana je obaveza po osnovu zakupa prema ŽICG za 5 godina.

10.4.3 Kratkoročna rezervisanja i kratkoročne obaveze

Bilansna pozicija kratkoročna rezervisanja i kratkoročne obaveze iznosi 14.252.733 EUR, a sastoji se od:

- ***obaveza po osnovu kredita od kreditnih institucija*** u iznosu od 1.438.467 EUR a odnosi se na kratkoročni kredit EBRD u iznosu od 1.152.753 EUR i kratkoročni kredit EUROFIME u iznosu od 285.714 EUR;
- ***obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije*** u iznosu od 120.859 EUR a odnose se na: obustave iz zarada od radnika u iznosu od 52.175 EUR koje se obustavljaju iz zarada od radnika po osnovu odobrenih kredita i kratkoročnih obaveza prema OŽVS i ŽICG po osnovu zakupa u iznosu od 68.684 EUR (Po MSFI 16, odnosno IFRS 16);

- ***obaveza prema dobavljačima*** u iznosu od 3.556.915 EUR. Strukturu obaveza prema dobavljačima čine:

a) dobavljači u zemlji u iznosu od 888.076 EUR, koji se sastoje od:

- dobavljača u zemlji za obrtna sredstva u iznosu od 161.206 EUR. Plaćanja prema dobavljačima u zemlji za obrtna sredstva u izvještajnom periodu su iznosila 353.366 EUR, dok je vrijednost faktura po istim dobavljačima u izvještajnom periodu iznosila 474.760 EUR;

Slijedi tabela najvećih dobavljača u zemlji za obrtna sredstva sa saldom na dan 01.01.2023, plaćanjima, zaduženjima po fakturama i saldom na dan 31.12.2023. godine:

Tabela 28. Dobavljači u zemlji za obrtna sredstva

Naziv dobavljača	Saldo 01.01.2023	Plaćanja	Fakture	Saldo 31.12.2023
JUGOPETROL	11.293	106.288	103.441	8.446
TEKOM	7.375	47.027	72.546	32.893
RAVEL	850	39.237	38.387	0
MM SYSTEM	0	37.268	99.886	62.618
RASTER	6.509	28.978	41.545	19.076
BOLEX	7.809	16.884	9.135	60
KASTEX	2.763	15.320	17.488	4.931
CENTROSLAVIJA	0	14.638	14.638	0
NOVOSEL-MONT	0	10.872	11.053	182
VOLI-TRADE	411	5.881	7.474	2.003
MERKATOR	2.136	5.632	6.712	3.216
Ostali dobavljači	666	25.341	52.455	27.781
UKUPNO:	**39.812**	**353.366**	**474.760**	**161.206**

- dobavljača u zemlji za nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i opremu u iznosu od 726.870 EUR. Plaćanja prema dobavljačima u zemlji za nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i opremu u izvještajnom periodu su iznosila 3.251.638 EUR, dok je vrijednost istih dobavljača po fakturama u izvještajnom periodu iznosila 3.250.039 EUR;

Slijedi tabela najvećih dobavljača u zemlji za nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i opremu sa saldom na dan 01.01.2023, plaćanjima, zaduženjima po fakturama i saldom na dan 31.12.2023. godine:

Tabela 29. Dobavljači u zemlji za nematerijalna ulaganja i NPO

Naziv dobavljača	Saldo 01.01.2023	Plaćanja	Fakture	Saldo 31.12.2023
OŽVS	3.329	1.271.749	1.398.296	129.876
ŽICG	662.039	808.818	602.098	455.319
UPRAVA PRIHODA I CARINA	0	395.750	395.750	0
MONTECARGO	0	278.523	294.918	16.395
D-SECURITY	4.873	63.183	63.391	5.081
MONTEX ELEKTROMONT	6.254	46.230	48.865	8.889
NICE JOB	3.565	42.998	43.858	4.425
ELEKTRODISTRIBUCIJA PG	5.109	34.651	38.950	9.408

ELEKTRODISTRIBUCIJA BR	4.142	32.569	35.977	7.550
ČIKOM	2.650	25.923	23.273	0
DOO BULATOVIĆ TRGOPOLJE	0	24.309	31.121	6.812
ADV.KANC.PEŠIČ & BAJČETA	2.019	18.372	18.100	1.747
DELTA TRANSPORTNI SISTEMI	2.671	16.290	19.147	5.528
M:TEL	962	11.123	11.211	1.050
D&M KLJUČ	0	10.491	10.491	0
CROWE MNE	0	9.922	9.922	0
LATUS	7	9.116	10.356	1.247
MEDIA M	0	8.954	8.954	0
OKOV	730	8.670	9.606	1.666
DOM ZDRAVLJA PG	1.896	5.811	4.475	560
E&M TEAM	0	5.808	5.808	0
Komisija za tržište kapitala	4.600	5.100	1.900	1.400
NOVOPREVOZ	2.433	4.733	2.300	0
ČISTOĆA PG	392	4.648	5.041	785
CKB	601	4.488	7.241	3.354
KVISKO	180	4.126	4.309	363
MONTENEGROBERZA	1	4.114	4.477	364
CKDD	576	4.060	3.772	288
DATA LINK	3	3.775	3.775	3
C&G PRINT	541	3.621	5.919	2.839
HEX	0	3.376	3.908	532
SLAVISAN	1.652	3.135	4.088	2.605
LIMPEZA	0	2.800	2.800	0
KOMPRESOR	0	2.702	3.486	784
KOMUNALNE DJELATNOSTI BAR	180	2.359	2.821	642
VODA+PROJEKTI	0	2.335	2.335	0
MONTENOMAX	415	2.287	1.945	73
OKI AIR - INTERNACIONAL	256	2.256	2.256	256
Ostali dobavljači	16.393	62.463	103.099	57.029
UKUPNO:	**728.469**	**3.251.638**	**3.250.039**	**726.870**

b) <u>dobavljači u inostranstvu</u> u iznosu od 2.668.839 EUR, koji se sastoje od:

- dobavljača u inostranstvu za obrtna sredstva u iznosu od 154.418 EUR. Plaćanja prema dobavljačima u inostranstvu za obrtna sredstva u izvještajnom periodu su iznosila 1.197.401 EUR, dok je vrijednost istih dobavljača po fakturama u izvještajnom periodu iznosila 1.344.438 EUR;

Slijedi tabela dobavljača u inostranstvu za obrtna sredstva sa saldom na dan 01.01.2023, plaćanjima, zaduženjima po fakturama i saldom na dan 31.12.2023. godine:

Tabela 30. Dobavljači u inostranstvu za obrtna sredstva

Naziv dobavljača	Saldo 01.01.2023	Plaćanja	Fakture	Saldo 31.12.2023
SŽVIT	0	750.870	750.870	0
RELOC	0	290.704	350.061	59.357
TONELI	7.380	51.010	133.610	89.980

LIVNICA	0	48.240	53.320	5.080
ELMAR INTERNATIONAL	0	33.318	33.318	0
KNORR-BREMSE	0	11.140	11.140	0
ELSIG	0	7.390	7.390	0
INTEGRA DM	0	4.729	4.729	0
Ostali dobavljači	1	0	0	1
UKUPNO:	**7.381**	**1.197.401**	**1.344.438**	**154.418**

- dobavljača u inostranstvu za nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i opremu u iznosu od 315.628 EUR. Plaćanja prema dobavljačima u inostranstvu za nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i opremu u izvještajnom periodu su iznosila 770.174 EUR, dok je vrijednost istih dobavljača po fakturama u izvještajnom periodu iznosila 820.009 EUR;

Slijedi tabela najvećih dobavljača u inostranstvu za obrtna sredstva sa saldom na dan 01.01.2023, plaćanjima, zaduženjima po fakturama i saldom na dan 31.12.2023. godine:

Tabela 31. Dobavljači u inostranstvu za nematerijalna ulaganja i NPO

Naziv dobavljača	Saldo 01.01.2023	Plaćanja	Fakture	Saldo 31.12.2023
ŽELVOZ	11.059	563.841	587.222	34.440
SRBIJAVOZ AD	50.336	66.552	16.216	0
JAT-HOTELI SLAVIJA	7.237	42.281	47.061	12.017
ELOK CENTAR	6.460	24.250	27.646	9.856
SUPRA	3.905	19.524	19.524	3.905
2GL OUTSOURCING	2.000	8.600	7.600	1.000
FTE FORUM TRAIN EUROPE	2.315	8.338	8.338	2.315
KPM KOMPRESORI	0	6.948	6.948	0
BODE DIE TUR GmbH	0	6.878	6.878	0
UIC PARIS	0	5.000	10.918	5.918
IDI NINČIĆ	1.185	4.797	3.612	0
CIT INTERNATIONAL	3.306	4.127	4.127	3.306
BALOO	0	2.350	2.350	0
JP ŽELJEZNICE SRBIJE	142.840	0	(1.810)	141.030
KEDRA	0	0	47.200	47.200
FERŠPED	0	0	12.200	12.200
ŠINVOZ	10.000	0	0	10.000
ŽELVOZ U STEČAJU	23.270	0	0	23.270
SERVIKOM	0	0	4.256	4.256
ECOTIES	0	0	2.840	2.840
Ostali dobavljači	1.880	6.688	6.883	2.075
UKUPNO:	**265.793**	**770.174**	**820.009**	**315.628**

- i dobavljače prema INO upravama u iznosu od 2.198.793 EUR, odnosno obaveze po kontokorentnom obračunu, od kojih se najvećim dijelom odnose na Željeznice Srbije u iznosu od 2.106.488 EUR. Sa Srbija Vozom je 30.12.2022. godine potpisan Bilateralni dokument o izmirenju putem prebijanja međusobnih obaveza i potraživanja po osnovu kontokorentnih obračuna, tako da su se obaveze i potraživanja ŽPCG prema Srbijavozu smanjila za 1.298.192 EUR. Takođe je sa Srbijavozom potpisan još jedan Bilateralni

dokument o izmirenju putem prebijanja međusobnih obaveza i potraživanja dana 25.12.2023. godine, a koja se odnose na kontokorentni obračun i opravke kola i štete na teritorijama ŽPCG i Srbijavoza u iznosu od 178.267 EUR. Nakon evidentiranog Bilateralnog dokumenta obaveze prema Srbijavozu po kontokorentnim obračunima na dan 31.12.2023. godine su iznosile 17.074 EUR.

- ***ostalih obaveza iz poslovanja i ostalih kratkoročnih obaveza*** u iznosu od 9.136.492 EUR.

Strukturu ovih obaveza čine:

a) **ostale obaveze iz poslovanja** u iznosu od 947.369 EUR, koje se najvećim dijelom odnose na: premije osiguranja u iznosu 172.780 EUR (Lovćen osiguranje), obaveze po saldacionim obračunima sa Željeznicama Srbije u iznosu od 701.298 EUR (dug iz ranijeg perioda) i obaveze iz međunarodnog putničkog saobraćaja nastale prilikom restrukturiranja ŽCG po početnom stanju od 30.12.2008. u iznosu od 62.848,50 EUR. Plaćanja prema Lovćen osiguranju u izvještajnom periodu su iznosila 167.879 EUR dok su obaveze po fakturama iznosile 179.760 EUR (obaveze u tekućoj godini u iznosu od 91.257 EUR i obaveze koje dospijevaju do jula 2024. godine u iznosu od 88.503 EUR);

b) **ostale kratkoročne obaveze** u iznosu od 8.189.123 EUR, a u koje spadaju:

- obaveze za neto zarade u iznosu od 253.021 EUR (obaveze za decembar 2023. godine) a u koje spadaju neto zarade, obaveze prema upravnom odboru, obaveze prema revizorskom odboru i naknade za bolovanje. Navedena obaveza za neto zarade je izmirena u januaru 2024. godine;
- obaveze za poreze na zarade i naknade zarada u iznosu od 813.322 EUR;
- obaveze za penzijsko i invalidsko osiguranje u iznosu od 3.449.713 EUR;
- obaveze za zdravstveno osiguranje u iznosu od 812.662 EUR;
- obaveze za osiguranje od nezaposlenosti 149.137 EUR;
- obaveze za fond rada u iznosu od 28.569 EUR;
- obaveze za doprinose za profesionalnu rehabilitaciju invalida u iznosu od 147.472 EUR;
- obaveze za doprinose za stambeni izgradnju (3%) u iznosu od 1.123.732 EUR;
- obaveze za prireze u iznosu od 186.128 EUR;
- obaveze za doprinose za sindikate u iznosu od 22.714 EUR;
- obaveze za privrednu komoru u iznosu od 1.010 EUR;
- obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja u iznosu od 1.201.643 EUR (od kojih je obaveza za kamate po osnovu EBRD kredita 27.202 EUR, obaveze za kamate po osnovu zakupa (ŽICG, OŽVS) 4.709 EUR i obaveza za kamate po osnovu poreza i doprinosa 1.169.732 EUR).

Društvo isplaćuje neto zarade sa uplatom dijela poreza i doprinosa, dok ostale obaveze po osnovu poreza i doprinosa sukcesivno zatvara iz kredita PDV-a. Po kartici poreske uprave ukupne obaveze po osnovu poreza i doprinosa na dan 31.12.2023. godine su iznosile 6.510.757 EUR (glavnica 5.341.025 EUR i 1.169.732 EUR kamate). Na osnovu Rješenja Poreske uprave od 06.02.2024. godine, (evidentirano u februaru 2024. godine) izvršen je preusmjer PDV kredita ostvarenog u period 01.09.2022-30.09.2023. godine na smanjenje duga po osnovu poreza i doprinosa u ukupnom iznosu od 551.538,26 EUR, tako da se ukupan dug po osnovu poreza i doprinosa smanjio za navedeni iznos.

ZAKLJUČAK

Društvo je u posmatranom periodu ostvarilo dobitak u iznosu od 377.973 EUR, odnosno 60% manje u odnosu na uporedni period. U okviru kategorije prihoda evidentan je rast prihoda iz lokalnog i međunarodnog saobraćaja za oko 590.000 EUR u odnosu na uporedni period, dok su subvencije po osnovu Ugovora o obavezi javnog prevoza bile takođe veće za 300.000 EUR u odnosu na uporedni period.
Takođe, evidentan je i rast troškova zarada i naknada zarada koji su veći za 20% u odnosu na upredni period.
Sve sprovedene aktivnosti Menadžmenta u 2023. godini su bile usmjerene na cjelokupnom poboljšanju poslovanja Društva, a ogledaju se kroz smanjenje svih vidova troškova, povećanje stepena naplativosti potraživanja, povećanje kvaliteta usluga i povećanje radne i tehnološke discipline.

Obradili:
Rukovodilac Službe za računovodstvo
Almer Smakić

Saradnik za obradu plana, analizu i administraciju
Mirela Muratović

Direktor sektora za ekonomske poslove
Slavica Pavićević

Direktor Sektora za saobraćajne i transportno komercijalne poslove
Miloš Radulović

Direktor Sektora za vuču vozova i TPP
Aleksandar Kumburović

Direktor Tehničkog sektora
Radovan Mujović

IZVRŠNI DIREKTOR

ILINKA PAVIĆEVIĆ,dipl.maš.inž

VD Rukovodilac Službe unutrašnje kontrole
Blažo Janković

Menadžer za ljudske resurse
Aleksandar Smolović

Rukovodilac Službe za javne nabavke
Milica Dulović

Str.lice za obavljanje poslova zaštite i zdravlja na radu
Mladen Mitrović